БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 212 (18.689). • Чоршанба, 1983 йил 14 сентябрь • Баҳоси 3 тийин.

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 13 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён

Бухоро	1,70	16,51
Навоий	1,04	7,14
Самарқанд	0,86	4,71
Хоразм	1,13	4,43
Сурхондарё	0,60	4,19
ҚҚАССР	0,83	4,01
Қашқадарё	0,68	3,58
Андижон	0,63	2,37
Фарғона	0,51	1,52
Наманган	0,38	1,14
Тошкент	0,41	0,71
Сирдарё	0,17	0,55
Жиззах	0,02	0,06
Республика бўйича:	0,69	3,83
Шу жумладан ингичка толали пахта		
Бухоро	1,46	11,00
Навоий	1,76	6,15
Сурхондарё	0,67	4,92
Қашқадарё	0,56	2,61
Наманган	—	—
Республика бўйича:	0,71	4,54

МУҚАДДАС БУРЧ

Ҳозирги замон социалистик ишлаб чиқаришини хўжаликлараро алоқаларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Бундай алоқалар қанчалик мустаҳкам, барқарор, бир-бирини қўллаб-қувватлашга асосланган бўлса, план интизоми шунчалик мустаҳкамланиб боради, шартнома мажбуриятларининг тўла бажарилишига эришилади, ишлаб чиқаришни бир маромда ривожлантиришга шарт-шароитлар яратилади.

Онгли ижодий меҳнат ва социалистик меҳнат интизоми шартнома мажбуриятларининг сўзсиз бажарилишини муқаддас вазифа қилиб қўймоқда. Бу — замон талаби. Бу партия ташкилотлари бутун ишининг, бутун пропаганда ва агитация ишининг бош йўналишларидан бири бўлиб тургани бежиз эмас. Ўртоқ Ю. В. Андропов москвалик станоксозлар билан учрашув чоғида: «Ҳар бир киши ҳар куни белгиланган топшириқни бажариши керак» деган жуда муҳим вазифани ўртага қўйди. Юксак тартиб-интизом ўрнатилган шароитдагина, шартномага мувофиқ тарзда хом ашё ва бошқа ресурслар етказиб берилган тақдирдагина бунга тўла эришиш мумкин. Шуниси эътиборга сазоворки, тартиб-интизомнинг барқарорлигини таъминлаш бирон-бир капитал маблағ сарфлашни талаб қилмаса ҳам, жуда катта самаралар беришини ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб турибди.

Илғор корхоналарнинг коллективлари шартнома шартларини муваффақиятли бажаришдан катта манфаат кўрмоқдалар. Бунга «Ташсельмаш» заводи кўп минг кишилик коллективининг фаолиятини ибрат қилиб кўрсатиш мумкин. Корхонадаги ҳар бир коммунист, ишлаб чиқариш ветерани ва ёшлар ўзаро мустаҳкам ҳамкорликда меҳнат қилиб, коллектив олдида турган мураккаб вазифаларнинг шараф билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Коллективда қарор топган тажриба ҳар бир меҳнатчи планларнинг, шартномаларнинг бажарилишига ўзи қўшаётган ҳисса, ҳалол ишлаш, масъулиятни нақадар сезишига боғлиқ эканини чуқур англаб олиши қанчалик муҳимлигини кўрсатиб турибди.

Давлат планлари ва қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларнинг рўёбга чиқишида шартнома шартлари бир маромда адо этилишининг афзаллиги беқиёс. Шунга эришилаётган коллективларда одамлар кимнинг қандай ишлаётганини билиб турадиган, виждонан қилинган серунум меҳнат ва муносиб хулқ-атвор ҳамманинг тақдирига ва юксак баҳосига сазовор бўлишига, прогулчилар ҳамда дангасаларга эса юз-хотирчилик бўлмаслигига ишончлари комил бўлган вазият вужудга келтирилганлиги катта самаралар беряпти.

Республика индустрияси маҳсулот реализация қилиш топшириқларини ҳамиша ортиғи билан адо этяпти. Бироқ айрим корхоналар маҳсулот реализация қилиш давомида белгиланган турдаги маҳсулотларни келишилган муддатларда ва тўла ҳажмда етказиб бериш юзасидан топшириқларни бажармаётирлар. Кейинги етти ой мобайнида шартнома мажбуриятлари бажарилмаслиги оқибатида 218 миллион сўмлик кам маҳсулот тайёрланди. Бу соҳада халқ хўжалигининг пахта тозалаш, маҳаллий, енгил, озиқ-овқат саноати тармоқлари кўпроқ қарздор бўлиб қолмоқдалар. Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналарида ўсимлик ёғи, кондитер маҳсулотлар, совун шартномага мувофиқ тарзда етказиб берилмаяпти.

Бирон корхонанинг шартнома шартларини бажармаслиги ёки чала бажариши бошқа корхоналарнинг техникавий-иқтисодий кўрсаткичларига салбий таъсир кўрсатиши табиий. Фарғона фуран бирикмалари заводига хом ашё ўз вақтида етказиб берилмагани натижасида планларни бажаришда катта қийинчиликлар туғилди. Бунда айбдор бўлган кишилар ёки коллективлар маънавий жиҳатдангина эмас, моддий жиҳатдан ҳам масъулиятни ҳис қиладиган бўлишларига эришиш лозим. Тўғри, шартнома мажбуриятларини бажармаганларга жарималар солинади. Бироқ жарималар билан ишни ўнглаб бўлмайди-ку. Шу сабабли бутун эътибор ўзаро келишилган шартномаларни қатъий тартибда амалга оширишга қаратилиши лозим.

Бундай камчиликларнинг олдини олиш учун зудлик билан чора-тадбирлар кўриш зарур. Дастлаб ишлаб чиқаришни интенсивлаш юзасидан белгиланган тадбирларни сўзсиз бажариш, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш керак. Йилимизнинг беш йиллик план тақдирини ҳал қилувчи йил эканлиги халқ хўжалигининг барча бўғинларида фаолликни ошириш, ўртага қўйилган вазифаларни қатъият билан бажаришни тақозо этади.

Ҳар бир меҳнат коллективининг вазифаси шартномалар ва қабул қилинган нарядларни ўз вақтида, сифатли бажаришдан иборат. Министрлик ва идораларнинг партия ташкилотлари марказий аппаратдаги ҳар бир коммунистнинг маҳсулот етказиб беришда қатъий тартиб ўрнатиш юзасидан масъулиятини ҳар қачонгидан ҳам оширишлари лозим. Бунда тор идоравий ва маҳаллийчилик кўринишларига қарши қатъий кураш олиб бориш керак. Унга принципиал баҳо бериш — бундай аҳвол юз берган тақдирда давлат ва план интизомини қўпол равишда бузиш деб қаралиши зарур.

Планлаштириш ва таъминот органлари моддий-техника ресурслар ажратиш ҳажмини баланслашни яхшилаш юзасидан қўшимча тадбирлар кўришлари, моддий-техника ресурсларига, айниқса ёқилғи, хом ашё ва бошқа материалларга берилаётган талабномаларнинг асосланганлигини назорат қилишни кучайтиришлари керак. Бунда маҳсулот етказиб берувчилар билан истеъмолчиларнинг хўжалик алоқалари мустаҳкамланиб бориши ва бундай ҳамкорлик берадиган пировард натижаларга алоҳида эътибор талаб этилади.

Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларида хўжаликлараро шартномаларнинг муваффақиятли адо этилиши афзалликлари алоҳида таъкидлаб ўтилди. Шунга кўра маҳсулот етказиб бериш планларининг бажарилиши тармоқ министрликлари, ишлаб чиқариш коллективлари ва уларнинг раҳбарлари фаолиятига баҳо беришнинг асосий мезони қилиб олиниши лозим. Маҳсулот етказиб бериш планларининг, шартнома мажбуриятларининг бажарилиши социалистик мусобақа натижаларини чиқариш ва ғолибларга кўчма Қизил байроқлар, пул мукофотлари бериш вақтида муҳим талаб сифатида инобатга олиниши ҳақида маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари алоҳида ғамхўрлик қилишлари керак. Бунда план топшириқларининг камайтирилиши каби яроқсиз практикага барҳам бериш назардан четда қолмаслиги лозим. Партия комитетлари, совет ва хўжалик органлари маҳсулотларнинг ўз вақтида ва мукаммал етказиб берилиши учун жавобгар бўлган кадрларга нисбатан талабчанликни оширишлари, ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни ана шу участкаларда кучайтиришлари шарт.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XI пленуми ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида шартнома мажбуриятларининг мутлақ бажарилишига имкон берадиган резервларни ҳаракатга келтириш, бу ишларнинг самарадорлигини янада ошириш вазифасини қўйди. Бу соҳада олға қараб ташланган ҳар бир дадил қадам, 1983 йил ва умуман, ўн биринчи беш йиллик планлари ва юксак социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли адо этилишида катта самаралар келтириши муқаррар.

ДЕЛЕГАЦИЯ ЖЎНАБ КЕТДИ

ПХЕНЬЯН, 12 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси бугун бу ердан Ватанига жўнаб кетди. Делегация Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети ва КХДР ҳукуматининг таклифига мувофиқ КХДР ташкил этилганлигининг 35 йиллиги байрамида қатнашди.

Аэродромда делегацияни КМП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КХДР Маъмурий кенгаши Бош министрининг ўринбосари Кон Дин Тхэ ҳамда КХДР маданият ва санъат министрининг ўринбосари Тян Чер кузатиб қолдилар.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

1983 йил ҳосил мавсуми:

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ

● 13 сентябрь эрталабга қадар Ўзбекистонда 226835 тонна, шу жумладан ўтган куни 40397 тонна пахта тайёрланди.

● Мавсум бошидан бери уйилган ингичка толали пахта хирмони 18632 тоннадан ошиб кетди. Бир кунда 2923 тонна ипак пахта териб топширилди.

● Пахтакорлар мусобақасида Бухоро области заршунослари ҳамон илғорликни қўлдан беришмаётир. Бу ерда мавсум бошидан буён 79662 тонна хом ашё топширилди. Бу йиллик топшириқнинг 16,5 процентига тенгдир.

● Сурхондарё, Хоразм, Қашқадарё областларида машина терими бошлаб юборилди.

● Ғўза дефолиацияси давом эттирилмоқда. Ҳозирга қадар 566,5 минг гектар ердаги ғўзанинг барги тўктирилди. Бу иш Тошкент, Жиззах, Сирдарё областлари ва ҚҚАССРда юқори суръат билан олиб бориляпти.

БУХОРО

● Республика социалистик мусобақаси ғолиблари қаторидан Ғиждувон районидаги «Пахтаобод» колхози пахтакорлари ҳам ўрин олдилар. Хўжаликда кунига йиллик планнинг 3,5—3,7 процентига тенг «оқ олтин» тайёрланмоқда.

ҚАШҚАДАРЁ

● Навбаҳор районидаги «Дружба» совхозининг Пўлат Исматов бошлиқ бригадаси деҳқонлари дастлабки муваффақиятга эришдилар. Миришкорлар йиллик планни муддатидан илгари 114 процент бажардилар.

● Қашқадарё области меҳнаткашлари мамлакатимиз тўқимачиларига 2600 тонна янги ҳосил толаси жўнатдилар.

СУРХОНДАРЁ

● Шўрчи районида кўпмингкилограммчилар ҳаракати тобора авж олмоқда. Мусобақада «Совет Ўзбекистони» совхозининг чевар теримчиси Аширгул Элмуродова пешқадамлик қиляпти. У шу кунга қадар хирмонга 3250 килограммдан зиёд «оқ олтин» тўкишга муваффақ бўлди.

АНДИЖОН

● Ҳозир Балиқчи районидаги хўжаликларда бўлган киши дала шийпонларида оқ халатли кишиларни учратиши мумкин. Пахта теримида қатнашаётганлар соғлиғини 65 врач ва 210 дан ортиқ фельдшер ва медицина ҳамшираси зийраклик билан қўриқлаб турибди.

НАМАНГАН

● Уйчи районидаги Ленин номли колхознинг «Машъал» бадиий ҳаваскорлик ансамбли Эргаш Маллабоев бригадаси дала шийпонида янги концерт программасини намойиш этди. Ансамбль қатнашчилари ҳозирга қадар хўжаликнинг 10 та бригадасида ўз санъатларини намойиш этдилар.

ХОРАЗМ

● Гурлан районидаги «Коммуна» колхозининг Тўлғаной Маткаримова бошлиқ бригадаси аъзолари пахтазорларда зарбдорчасига меҳнат қилишмоқда. Улар ҳозирга қадар йиллик планнинг 50 процентини миқдорида пахта тайёрлашга эришдилар.

ФАРҒОНА

● Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхознинг Сотиболди Худойқулов етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари кунига йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида пахта тайёрлашмоқда. Улар 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган.

ТОШКЕНТ

● Оққўрғон районидаги китобсеварлар жамиятининг ташаббуси билан Ўрта Чирчиқ райони дала шийпонларида кичик кутубхоналар ташкил этилди. Биргина Ким Пен Хва номли колхозда 12 та шундай кутубхона ташкил этилган. «Партия XXII съезди» колхозида эса 20 та кутубхона мавжуд.

● Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида Гулжон Бармонбоева ва Раҳима Қурбоноваларни пешқадамлар сифатида ҳамма ҳурмат қилади. Улар ҳар куни Фекрет Сефершаев бошлиқ бригада далаларидан 115—130 килограммдан «оқ олтин» теришга эришмоқдалар.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Комсомол райони пахтакорлари бу йил 100 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган. Ялпи ҳосилнинг 80 проценти агрегатлар билан терилади. «Зангори кема»ларнинг пахтазорларда бетўхтов ишлаши дефолиациянинг сифатли ўтказилишига боғлиқ. Буни яхши билган пахтакорлар дефолиацияни уюшқоқлик билан олиб боришяпти. Бу ишда қишлоқ хўжалик авиацияси учувчилари яқиндан ёрдам беришяпти. Суратда: экипаж командири С. Катаван [ўртада] учувчилардан А. Трокай ва Ю. Чурунковга учиш олдидан кўрсатма бермоқда.

В. Втюрин фотоси (ЎзТАГ).

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

ЛИМОНЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий академиги Зайниддин Фахриддинов бошлиқ цитрусчилари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. 14 гектар лимонзордан пландаги 240 тонна ўрнига 250 тонна ҳосил олиниб, бу соҳадаги план муддатидан илгари ортиғи билан бажарилди. Цитрусчилар ўз имкониятларини чамалаб, йил охиригача яна 250 тонна ҳосил топширишга аҳд қилдилар.

СЎНГГИ СОАТДА

ЭФИОПИЯДА ТАНТАНАЛАР

Аддис-Абеба, 13 сентябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда тўплардан 21 марта ўқ узилиб, Эфиопия революцияси тўққиз йиллиги муносабати билан тантаналар бошланганлигидан дарак берилди. Пойтахт аҳолисидан бир неча ўн минг киши унинг марказий майдонига тўпланди. Бу ерда меҳнаткашларнинг намойиши ва ҳарбий парад бўлиб ўтди.

Фахрий меҳмонлар минбарида социалистик Эфиопия раҳбарлари, байрамда ва Аддис-Абебада В. И. Ленин ҳайкалини очиш маросимида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигида бу ерга келган КПСС делегацияси бор эди.

Турли жамоат ташкилотлари, ишчилар, деҳқонлар ва ёшларнинг намояндалари, шунингдек социалистик Эфиопия революцион армияси қўшинлари барча турларининг бўлинмалари тинчлик, меҳнат ва социализмни шарафловчи ранг-баранг шиор ва транспарантларни кўтариб майдондан колонна-колонна бўлиб ўтдилар.

Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши ва Эфиопия Меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссиясининг Раиси Менгисту Хайле Мариам миллий байрам муносабати билан катта нутқ сўзлади. У Эфиопия халқини мамлакатда социалистик жамият асосларини муваффақиятли равишда қуриш учун бутун куч-ғайратни сафарбар этишга даъват қилди ва Эфиопия ўзининг ташқи сиёсатида тинч-тотув яшаш принципларига изчиллик билан амал қилади, деди.

Тантанали маросим социалистик Эфиопиянинг миллий гимнини ва «Интернационал»ни ижро этиш билан ниҳоясига етди.

ПАРРАНДАЧИЛИКНИ САНОАТ НЕГИЗИГА ЎТКАЗАЙЛИК

13 сентябрь куни Самарқандда паррандачиликка бағишланган Бутуниттифоқ илмий конференцияси иш бошлади. Конференцияда мамлакатнинг барча республикаларидан келган олимлар, мутахассислар, парранда етиштирувчи паррандачилик корхоналарининг намояндалари қатнашмоқда.

Конференцияда Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиев, СССР Птицепроминининг бошлиғи И. А. Бахтин нутқ сўзладилар. (ЎзТАГ).

КУН ТАРТИБИДА — ТРАНСПОРТ ИШИ МАСАЛАСИ

13 сентябрь куни Фарғонада халқ депутатлари область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда автомобиль ва темир йўл транспорти ишининг аҳволи ҳамда КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг талаблари асосида шу транспорт ишини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Депутатлар халқ депутатлари область Советининг табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш доимий комиссиясининг иши тўғрисидаги ҳисоботни ҳам тингладилар. Сессияда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

Машиналарда 4 миллион тонна пахта терамиз

Азамат механик-ҳайдовчиларимизнинг бу йилги аҳди-паймони шундай! Улар «зангори кема»лар, кўсак узиш ва чувиш механизмлари, тўкилган пахтани терадиган агрегатлар, транспорт воситаларини мавсумга шай қилиб қўйиб, терим бошлашга ишора — байроқча кўтарилишини кутмоқдалар. Қуйида илғор механик-ҳайдовчилардан Тамара Жўраева ва Жўрабой Шоқуловлар барча механик-ҳайдовчиларимиз билан машина теримини ғоятда қисқа фурсатда тез ва соз ўтказиш ҳақидаги мулоҳазаларини ўртоқлашадилар.

СЎЗ—ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАРГА

ТЕХНИКА—ҚАНОТИМИЗ

Терим техникаси дейилганда «зангори кема»лар, кўсак узиш ва чувиш механизмлари, тўкилган пахтани терадиган, уни хирмон жойларда тозалайдиган агрегатлар, трактор тележкалари, юк машиналарини кўз олдимизга келтирамиз. Қисқаси, пахтакор-механизаторларимиз борлиқ ҳосилни қўл кучи ишлатмасдан тўла йиғиб-териб олиш имкониятини берадиган хилма-хил техника воситаларига эгадирлар.

Барча турдаги техника унинг сир-асрорини яхши биладиган механизаторларнинг қўлига тушгандагина тўла қувват билан ишлаши ҳам муҳим масала. Техникадан бехабар кишилар унинг хизматкорига айланиб қолишлари мумкин. Демоқчиманки, машина терими бошланиши арафасида «зангори кема»ларнинг ҳаммасини тўла қувват билан икки сменада ишлатиш қўлидан келадиган механизаторларгагина топшириш керак.

Техника воситаларининг ҳаммаси ҳам қаровни ёқтиради. Механик-ҳайдовчилар ҳам ўзлари бошқарадиган «зангори кема»ларни синчковлик билан кўздан кечириб, нуқсонларини бартараф этиб, эрталик ишга шайлаб қўймоқлари зарур. Шунда терим эрта тонгданоқ бошлаб юборилади, қош қорайгунча қизғин давом эттирилади. Чиқадиган хулоса шуки, «зангори кема»лар ва бошқа техника воситаларига дала бошида хизмат кўрсатиш учун кўчма устахоналар ташкил этиш, зарур эҳтиёт қисмлар бўлишига эришиш керак. Токи, машина терими бошлангандан тортиб, охиригача бирорта «зангори кема» бесабаб ва беўрин тўхтаб қолмасин!

Ҳаммамиз ўз зиммамизга конкрет мажбуриятлар қабул қилганмиз. Масалан, мен бу йил мавсумда «зангори кема»да 300 тонна пахта тераман. Бошқа механик-ҳайдовчиларимиз ҳам ана шундай конкрет мажбуриятлар олдилар. Шунинг учун хўжалигимиз бўйича ҳосилнинг 85 процентини машиналарда саранжом-саришталаб олинишига ишонамиз.

Мажбурият қабул қилиш улкан ишнинг бошланиши. Ҳар биримиз ваъдага вафо қилганимиздагина мажбурият шараф билан бажарилади. Демоқчиманки, сафимизда қолоқлар бўлмасин. Ҳаммамиз зарбдорларча меҳнат қилиб, эл-юрт, партиямиз олдида берган сўзимизнинг устидан чиқайлик! Пахта тайёрлаш планлари ва социалистик мажбуриятларни машина терими ҳисобига бажаришга эришайлик!

Мен барча колхозлар ва совхозларда машина терими планини узоғи билан 20-22 иш кунида бажаришни таклиф қиламан. Астойдил ишласак, интизомни мустаҳкамласак, ўзибўларчиликка йўл қўймасак маррага сўзсиз етамиз. Бункерлардан тўкиладиган пахтанинг ҳаммасини фақат юқори сорт бўлишини таъминлашимиз шарт. Бу ҳам механик-ҳайдовчиларимизнинг қўлидан келадиган иш.

Тамара ЖЎРАЕВА,
Термиз районидаги Жданов номли колхоз механик-ҳайдовчиси.

СЎЗ БЕРДИКМИ, УСТИДАН ЧИҚАМИЗ

Халқимиз биз, механизаторларга катта умид боғламоқда. Халқ ишончини оқлаш, партиямиз ҳурматига сазовор бўлиш муқаддас бурчимиздир.

Бу йил барча механизаторларимиз астойдил меҳнат қилдилар. Ёзнинг жазирама иссиғига қарамай, барча хўжаликларда «оқ олтин»дан мисли кўрилмаган юқори ҳосил етиштирилди. Лекин, ҳозирча ҳосил чаноқларда турибди. Уни тезкорлик билан йиғиб-териб олишимиз, барча хўжаликларда пахта тайёрлаш планлари ва мажбуриятларни шараф билан бажаришимиз керак. Шундагина пахтакор-механизатор деган номни оқлаган бўламиз.

Табиат пахта терими, хусусан, машина теримига жуда оз фурсат ажратишини кўп йиллик тажрибада кўрдик. Шундай экан, фурсатнинг қадрига етмоғимиз, ҳамкасб дўстларимиз айтганларидек, машина терими планини узоғи билан 20-22 иш кунида бажаришимиз керак. Шундай қилганимиздагина ҳосилдан ҳам, сортдан ҳам ютамиз.

Мен ҳар йили машинада 230-250 тонна пахта териб келяпман. Бу йил хўжалигимизда пахта ўтган йилдагидан кўп ва анча эртаки бўлди. Машинани мавсумга барвақт шайлаб қўйдим. Малакамни оширдим. Бу йил «зангори кема» бункеридан 300 тонна дурдона тўкишга сўз бердим. Лекин ваъдага вафо қилиш ҳамирдан қил суғургандек осон иш эмаслигини яхши тушунаман.

Хўжалигимиз бўйича 1350 гектар майдонда «оқ олтин»дан рекорд ҳосил етиштирдик. Она-Ватанга 6000 тонна пахта армуғон этамиз. Умумий ҳосилнинг 80 процентини биз, механизаторлар жуда қисқа фурсатларда териб берамиз. Бунинг учун мусобақани бутун чоралар билан кучайтирамиз. Машина теримини эрта бошлаймиз, қош қорайганда тамомлаймиз. Сафимизда норма бажармовчилар, орқада судралиб қолувчилар бўлмайди. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, ялпи юксалишга эришамиз.

Биз, механизаторларнинг хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларидан қиладиган айрим илтимосларимиз бор. Шу кунларда ғўзаларнинг баргини сунъий усулда тўктиришга алоҳида эътибор беришларини сўраймиз. Нега деганда, барглар нечоғли эрта тўктирилса, машиналарнинг иш унуми шунчалик юқори бўлади. Бегона ўтлар машина теримининг ҳам, пахта сортининг ҳам пасайтириб юборишини унутмаслик керак. Унга қарши таъсирчан чоралар кўрилса яхши бўларди. Ниҳоят, ўтган йилларда «зангори кема»ларга ёнилғи ва мойлаш материаллари вақтида етказиб берилмаслиги оқибатида бекор туриб қолиш ҳоллари юз берди. Ўйлаймизки, бу камчилик такрорланмайди.

Жўрабой ШОҚУЛОВ,
Ромитан районидаги Нариманов номли колхоз механик-ҳайдовчиси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ БЕЛГИЛАБ БЕРГАН ЙЎЛДАН

ЁШЛАРНИНГ МЕҲНАТ ТАРБИЯСИ

СОВЕТ педагогикасининг асосида таълимни меҳнат билан уйғун ҳолда қўшиб олиб бориш тўғрисидаги марксча концепция ётади. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ доҳий В. И. Ленин ёшларга мурожаат қилиб, шундай деган эди: «Ишчи ва деҳқонлар билан бирликда меҳнат қилгандагина чинакам коммунист бўлиш мумкин» (В. И. Ленин, Тўла асарлар тўплами, 41-том, 353-бет). Партия социалистик қурилишнинг барча босқичида янги авлоднинг меҳнат тарбиясига оид хилма-хил муаммоларни ҳам бутун мамлакат миқёсида, ҳам ҳар бир республика миқёсида ҳал этар экан, В. И. Лениннинг ана шу доҳиёна кўрсатмаларига оғишмай амал қилиб келмоқда. Бугунги кунда жумладан республикамизда ишчилар синфи ҳамда колхозчи деҳқонлар сафларини муносиб ўринбосарлар билан тўлдириб бориш борасидаги ҳамма ишлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини оғишмай адо этишга қаратилгандир. Бу қарорларда вазифалар конкрет белгилаб берилган. Улар ёшларни сиёсий жиҳатдан актив, ўз ишини биладиган, меҳнатсевар ҳамда замонавий талаблар асосида ишлашга қодир қилиб тарбиялашдан иборат.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида, партия ветеранлари билан учрашувда Юрий Владимирович Андропов халқ маорифи ҳамда ҳунар-техника таълими ходимлари олдига, бутун жамоатчилик олдига ёш авлодни ижтимоий- фойдали меҳнатга фаол ва собитқадамлик билан тайёрлашни таъминлаш, ўқувчиларнинг лаёқати ҳамда халқ хўжалигининг малакали кадрларга бўлган эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда уларни касбга йўналтиришни яхшилаш, ёшлар билан олиб бориладиган жамики ишни янги, сифат жиҳатидан янада юксакроқ поғонага кўтаришдек муҳим вазифа қўйди.

Кишн ёш чоғидан шакллана боради. Республикамизда ҳар йили бошланғич синфларнинг 1,3 миллиондан ортиқроқ ўқувчиси 580 та қўл меҳнати кабинетида, тўртинчи-саккизинчи синфларнинг қарийб икки миллион ўқувчиси металл ва ёғоч қайта ишланадиган 13629 устахонада, 4953 хизмат кўрсатиш соҳасидаги меҳнат кабинетларида, 1753 тикувчилик иши ўргатиладиган кабинетларда меҳнат бобида сабоқ олиб, турли материаллар билан ишлаш кўникмасини ўзлаштириш жараёнида конкрет аҳамиятга молик маҳсулотлар ишлаб чиқармоқдалар.

ЭНДИЛИКДА ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари юқори синф ўқувчиларини меҳнатга тайёрлашнинг чинакам марказлари бўлиб қолди. Республикамизда ҳозир бундай комбинатлар сони 600 дан ошди. Уларда малакали педагогик коллективлар юзага келган бўлиб, базавий корхоналар, колхоз ва совхозлар, бошқа ташкилотлар билан мустаҳкам алоқа йўлга қўйилган. Замонавий технология асосида тайёрланаётган пировард маҳсулот номенклатурадаги асосий маҳсулот ҳисобланади. Қува районидаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида юқори синф ўқувчилари меҳнати зўр меҳр ва диққат-эътибор билан ташкил этилган бўлиб, бу ерда ёшлар бевосита практикада у ёки бу касбнинг ўзига хос хусусиятлари билан танишадилар. Улар замонавий ишлаб чиқаришни ташкил этиш, янги асбоб-ускуналар билан таништириладилар. Энг асосийси, ёшлар меҳнат коллективи руҳини, ўз қўли билан қилинадиган иш учун юксак жавобгарликни сезишга ўрганадилар. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Шу билан бирга ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларининг кейинги йиллардаги фаолияти таҳлили улар ишида сезиларли ютуқлар қатори ҳали жиддий камчиликлар мавжуд эканлигини кўрсатди. Нима сабабдан айрим базавий корхона, колхоз ва совхозлар ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларига эски, таълим учун яроқсиз дастгоҳ ва механизмларни ажратиш билангина кифояланмай, оммавий ишлаб чиқаришдан аллақачон чиқариб ташланган дастгоҳ ва механизмларни ажратаётганликларини принципиаллик билан баҳолаш фурсати келди. Бундай таълимнинг маънавий томони, унинг фан-техника тараққиёти асрида номатлублигини айтмаганда ҳам, бу хил дастгоҳ ва механизмларда ишлаш оғир эканлигини таъкидламай бўлмайди.

Айрим жойларда ишчи-педагог ва мураббий деган фахрли вазифага яхши тайёрланмаган кишилар ишлаб чиқариш таълими мастери бўлиб ишлаётганини кўриш мумкин. Вақт эса базавий корхоналар ишлаб чиқариш таълими мастерлигига юборадиган кишилар ёшлар билан ишлаш кўникмаси ва тегишли билимга эга бўлишини тақозо этмоқда. Болалар меҳнат коллективи билан яқин бўлиб кетиши, унинг ташвиш ва қувончлари билан яшашни ўрганиши лозим. Мураббийлар ўз шогирдларида шундай истак уйғота олсинларки, йигит-қизлар ўқишдан сўнг ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ўрганган касби бўйича ишга кирсин ёки шу касбни янада чуқурроқ эгаллаш учун ҳунар-техника билим юртига борсин.

Ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида ўқувчиларнинг меҳнат тайёргарлигини яхшилаш вазифаси мактаблар, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари ва ҳунар-техника билим юртлари ўртасида ворисликни таъминлаш масаласини кун тартибига қўймоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида ҳунар-техника таълими системасининг меҳнат резервларининг асосий манбаи сифатидаги аҳамияти яна бир карра таъкидлаб ўтилди. Ҳозир республикамизда 590 та ҳунар-техника билим юрти бор. Бу билим юртлари талабаларининг аксарияти ишчи касби билан бирга тугалланган ўрта маълумот ҳам олмоқдалар. Ҳунар-техника билим юртлари тўғрисида, улар тармоғини янада кенгайтириш ҳақида ғамхўрлик қилишга умумхалқ, умумпартиявий иш сифатида қаралмоқда. Ҳунар-техника билим юртларининг туб муаммоларидан бири ишчи касбига қизиқишни ҳар тарафлама ривожлантиришдир.

ПЕДАГОГИК коллективлар ишчи меҳнатига қизиқишни тарбиялаш ва работ-матонат' билан ривожлантиришда ўзини оқлаган турли форма ва иш методларидан фойдаланмоқдалар. Аммо айрим ҳолларда бу хил иш формаси ва методларининг самарадорлиги кўнгилдагидек эмас. Талабаларнинг ўқишни тугатмай билим юртидан кетиб қолаётгани ёки ўқишни тугатиб иш жойини тезда ташлаб кетаётганлиги фактлари фикримизнинг далили бўла олади. Шу боис бўлғуси ишчи олдида унинг меҳнати аҳамиятини, истиқболини тўлалигича очиб бера олишда гап кўп. Шунингдек ҳунар-техника билим юртида олинадиган касблар, хусусан янги, фан-техника тараққиёти туфайли юзага келган касбларнинг доирасини планли равишда кенгайтириб бориш керак.

Бизда ҳозирча программали бошқариладиган дастгоҳларни, микропроцессор воситалари, электрон-ҳисоблаш машиналари ва ҳоказолар қўлланиладиган ускуналар ва приборларни созлаш ҳамда уларга хизмат қилиш юзасидан малакали ишчилар кам тайёрланмоқда. Ҳолбуки, бундай ишни ана шу ихтисосдаги малакали кадрларга эҳтиёж сезилаётган йирик корхоналар жамланган регионларда йўлга қўйиб юбориш мумкин.

Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари уларни меҳнатга, касбни онгли равишда танлашга психологик ва амалий жиҳатдан тайёрлашда катта мактаб бўлиб қолди. Қишлоқ мактабларида худди шу хил бригадалар орқали В. И. Лениннинг таълимни ишлаб чиқариш меҳнати билан бирлаштириш тўғрисидаги ғоялари тўлатўкис рўёбга чиқмоқда. Ўспирин ва қизлар бу бригадаларда ишлаш асносида пахтакор ва ғаллакор, чорвадор ва соҳибкор меҳнати аҳамиятини чуқур тушуниб етадилар. Уларда ерга, деҳқончиликка меҳр-муҳаббат, дала ишларига қизиқиш, қишлоқ хўжалик касбларини мукаммал эгаллашга интилиш тарбиялана боради.

Ҳозирги кунда Ўзбекистондаги барча қишлоқ мактабларида ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари мавжуд. Жумладан, ёлғиз Самарқанд областининг ўзидагина 100 мингдан ортиқ қишлоқ ўқувчиси 612 ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари, меҳнат ва дам олиш лагерларида ишлаб, турли касб сирларини ўрганмоқда.

Кейинги йилларда республикамиздаги педагогик коллективлар, халқ маорифи органлари, партия ташкилотлари ва комсомол комитетлари ўқувчилар бригадаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларнинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ҳамда меҳнат таълимидаги ролини ошириш юзасидан кўп иш қилдилар. Колхоз ва совхозларимиз бу бригадаларга ер участкалари биркитиб бердилар, трактор, бошқа хил техника ажратдилар. Бригадаларга раҳбарлик қилиш ишига педагоглargina эмас, балки қишлоқ хўжалиги мутахассислари ҳам жалб этилди. Хўжаликларнинг ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятларини, майдон ва техника имкониятларини ҳисобга олиб, замонавий технология ва олимларнинг тавсияномаларидан фойдаланган ҳолда ўқувчилар бригадалари кучларини жамлаш объектларини ҳар йили аниқлаш яхши анъана бўлиб қолди.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ўқувчилар бригадаларининг бугунги кундаги шиори: «Ўқувчилар майдонида — рекорд ҳосил!». Ўспирин ва қизлар берган сўзларининг устидан чиқмоқдалар. Бунга кўплаб мисоллар келтирса бўлади. Шу ҳаракатнинг пешқадамлари, ўз машъаллари ҳам бор. Чиноз районидаги 9-, 17- ва 31-мактаблардаги, Гурлан районидаги Ибрагимов номли ва Хонқа районидаги Руставели номли мактаблардаги бригадаларда иш айниқса, яхши йўлга қўйилган. Улар ҳар гектаридан 50-60 центнердан пахта етиштириб, йиғиштириб олмоқдалар. Пахтачилик билан машғул бригадалар орасида Шофиркон районидаги Ибн Сино номли мактаб, Норин районидаги 16-мактаб ва бошқа мактабларнинг бригадалари ишини ҳам алоҳида таъкидлаш мумкин. Пахтачи районидаги барча қишлоқ мактаблари бригадалари чорвачилик учун ем-хашак етиштиришда катта ютуқларга эришдилар. Бувайда районидаги 20- ва 25-мактабларнинг ёш пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 80-85 килограммдан пилла олдилар.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларида техникани пухта ўзлаштирмоқдалар, тажрибалар ўтказмоқдалар, ҳосилдорликни оширишга хизмат қиладиган янги агротехник усуллар изламоқдалар. Тупроқнинг минерал ўғитга эҳтиёжини аниқламоқдалар. Ғўза ва бошқа экинларнинг селекцияси билан шуғулланиб, сортини ўрганмоқдалар. Бу чинакам ижодий меҳнат бўлиб, йил охирида, натижалар якунланганида самарани ўз кўзи билан кўрган ёш-ялангларда жонли, конкрет ишга иштиёқ янада ошади. Бу айни чоғда деҳқончиликнинг бутун нафосати ва деҳқон меҳнатининг аҳамиятини, унинг меҳнаткашлар дастурхонига мўлкўл озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб беришдек олижаноб мақсадини янада чуқурроқ тушунишга имкон беради.

Ўқувчилар бригадалари ҳаракати ҳозирги босқичда муайян қийинчиликларга ҳам дуч келмоқда. Бу қийинчилик аввало айрим раҳбарларнинг у ёки бу хўжалик планлари ҳамда мажбуриятларини бажаришга ўқувчилар бригадалари коллективлари реал ҳисса қўшишга қодир эканлигини кўра билмаслигида акс этади. «Бола минг қилса ҳам бола-да, улардан жиддий бир иш кутиб бўлармиди», — дейдиган раҳбарлар ҳам учраб туради. Бу иқтисодий нуқтаи назардан ҳам, педагогика нуқтаи назаридан ҳам калтабинликдир. Иш яхши ташкил қилинган ўқувчилар бригадаси нималарга қодир эканлигини аллақачон кўрсатди. Ахир коллектив меҳнатига жалб этмай туриб, ишончли, муносиб ворисларни тайёрлаб бўлармиди?! Бу жуда долзарб масала. Афтидан, айрим колхоз ва совхозлар доирасидагина эмас, балки умуман қишлоқ хўжалик органлари раҳбарлигида ўқувчилар бригадалари фаолиятини қонунлаштириб қўйиш фурсати келди. Бунинг учун жойлардаги план ташкилотлари ўқувчилар бригадаларининг бугунги ва узоқ истиқбол резервларини, қишлоқ ўқувчилари бажарадиган иш ҳажми ҳамда улар касб тайёргарлигини янада кенгайтириш имкониятларини пухта таҳлил қилишлари лозим.

Ўқувчиларга доимий ер участкалари, майдонлари, шу территорияларда қурилишга рухсат этган ҳолда иш объектлари, типовой лойиҳалар асосида ўқув-дала шийпонлари ажратиш ниҳоятда муҳим масала бўлиб, у маҳаллий Советларнинг тезликда ҳал этишини тақозо қилади.

ПАРТИЯ комитетлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, халқ маорифи ва қишлоқ хўжалиги органлари энг яхши ўқувчилар бригадалари иш тажрибасини изчил ўрганиб, умумлаштириб ва ҳар тарафлама оммалаштириб борищлари керак. Бунда ўқувчилар билан олиб бориладиган ғоявий-сиёсий иш формаларини такомиллаштириш, улар меҳнати самарадорлигини ошириш, бригада ҳар бир аъзосининг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга реал ҳисса қўшишини, катталарнинг давлат аҳамиятига молик бу улкан ишда болаларга конкрет ёрдам беришини таъминлаш юзасидан комплекс тадбирларни аниқ планлаштиришга алоҳида эътибор бериш зарур. Бундан буён ҳам ўқувчилар бригадалари ўртасида социалистик мусобақани зўр бериб авж олдириш, касб бўйича кўрик ва конкурслар, кўргазмалар, слётлар ўтказиш тажрибасини давом эттириш, ўқувчилар бригадалари ишини яхшилашда методик ёрдам кўрсатиш керак.

Агросаноат комплекслари барпо этилиши муносабати билан қишлоқ ўқувчиларини саноатда, қурилишда, транспорт ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ишлашга йўналтириш проблемаси янада кескинроқ қилиб қўйилмоқда. Ана шу ҳол ўқувчиларнинг махсус механизациялашган агросаноат бригадаларини собитқадамлик билан ташкил этиш заруратини келтириб чиқаради.

Ёзги, меҳнат чораги, меҳнат ва дам олиш лагерларида катта тарбиявий имконият яшириниб ётибди. Республикамизда бу йил 480 меҳнат ва дам олиш лагери барпо этилди. Ёзда уларда юз мингга яқин юқори синф ўқувчиси яхши дам олиб меҳнат қилди.

Меҳнат бирлашмаларининг жангчилари халқ хўжалигининг хилма-хил соҳаларида — саноат ва қурилишда, транспортда, алоқа, хизмат кўрсатиш ва соғлиқни сақлаш соҳасида, қишлоқ хўжалигида, шаҳар ва посёлкаларни ободонлаштиришда ишладилар, мактаблар ремонтида қатнашдилар.

Жиззах областидаги Арнасой райони комсомоллари, халқ маорифи ходимлари ва жамоатчилик қимматли ташаббус билан чиқди. Улар ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларига биркитилган доимий дала участкалари базасида қисқа вақт ичида доимий меҳнат ва дам олиш лагерлари очиш, меҳнатта ҳақ тўлашнинг нарядсиз системаси асосида улар ишини ташкил қилиш мажбуриятини олдилар.

Даладаги иш, завод ва қурилишдаги меҳнат, ана шу аснода юзага келадиган табиий қийинчиликлар ўқувчиларни ўқишга янгича муносабатда бўлишга ўргатади, келажак учун касб танлашда адашмасликка кўмаклашади.

Афсуски, айрим жойларда бу масалага етарлича эътибор бермаяптилар. Меҳнат ва дам олиш лагерлари тармоғини кенгайтириш, корхоналарда, хўжалик ва ташкилотларда юқори синф ўқувчиларининг меҳнат отрядларини ташкил этишда етарлича ташаббус ва ғайрат-шижоат кўрсатмаяптилар. Ўтган ёзда Бухоро, Зарафшон, Гулистон, Наманган, Термиз ва бошқа шаҳарларнинг ўқувчилари учун меҳнат ва дам олиш лагерлари очилмаганлигини ана шу сабаб билан изоҳлаш мумкин, холос.

КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларида ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларга муносиб ўринбосарлар етказиб бериш юзасидан катта ва масъулиятли вазифалар белгилаб берилди. Ана - шу вазифалардан келиб чиқиб, ўқувчи-ёшлар билан олиб бориладиган ишлар оммавий касбнинг кенг ижодий имкониятларини очиб беришга, навқирон авлодда меҳнаткаш инсон, курашчи, ўз Ватанининг ҳақиқий ватанпарвари юксак ахлоқий фазилатларини тарбиялашга йўналтирилмоғи керак.

С. НИШОНОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Фан ва ўқув юртлари бўлими мудири.

редакция почтасидан

ҚУРИЛИШ ҚЎЛАМИ

«Партия XXI съезди» колхози Янгийўл районидаги пешқадам хўжаликлардан ҳисобланади. «Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройли» деганларидек, хўжалик маркази йил сайин кўркамлашиб боряпти. Яқин йиллар мобайнида бу ерда маъмурий идора, мактаб, болалар боғчаси учун бинолар, 1200 бош қорамол боқишга мўлжалланган молхона қурилиб ишга туширилди.

Яқинда колхоз чорвадорлари яна бир совға олдилар. 200 бош соғин сигирга мўлжалланган молхона фойдаланишга топширилди. Колхоз правлениеси қурилиш-монтаж ишларига қарийб 315 минг сўм капитал маблағ сарфлади. Фермадаги деярли барча ишлар механизациялаштирилган.

Т. ЮСУПОВ.

БОҒЧА ҚАЧОН ИШЛАЙ БОШЛАЙДИ?

Биз Ғалаба районидаги Ўзбекистон ССР беш йиллиги номли тажриба хўжалигининг 6-бўлимида ишлаймиз. Бизда мавсумий боғча ташкил этилиб, фарзандларимизни ўз бағрига олган ҳамда бемалол меҳнат қилишимиз учун қулай шароит яратилган эди. Ўтган йилдан бошлаб боғчадаги ишлар оқсай бошлади. Бу йил эса бутунлай ишламади.

Ёш болаларимизни уйда қолдириб, кун бўйи ҳавотир олиб юришга мажбур бўляпмиз. Фарзандларимизни қўшни бўлимлардаги боғчаларга олиб борайлик десак, ишга кечикамиз. Сабаби, кўп вақтимиз бекатларда автобус кутишга кетади.

Боғчани қайтадан ишга тушириш ҳақида хўжалигимиздаги қатор масъул ўртоқларга мурожаат этдик. Афсуски, натижа чиқмаяпти.

И. МАТКАРИМОВА, Н. КИМСАНОВА,
жами 11 имзо.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧГА САДОҚАТ: ЎЗБЕКИСТОН — НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАГА

ҚАРДОШЛИК ТУҲФАСИ

Ўзларининг интернационал ва ватанпарварлик бурчларини шараф билан оқлаётган Самарқанд ихтисослашган кўчма колоннаси қурувчилари владимирлик дўстларини кўп қаватли, замонавий янги-янги турар жой бинолари билан хушнуд этмоқдалар.

Ленин районининг Юрьевец посёлкасида 78 квартирали турар жой биноси барвақт фойдаланишга топширилди. Бу, самарқандлик бинокорларнинг владимирлик қардошларига кейинги уч йил давомида туҳфа этган учинчи турар жой биносидир. Посёлка марказида бошлаб юборилган 9 қаватли уй-жой қурилиши ҳам жадал давом этяпти.

Собинский районининг «Асирховский» совхозида колоннанинг Александр Чуев бошлиқ участка бинокорлари 800 бошга мўлжалланган чорвачилик комплексини барпо этмоқдалар. Олег Капитонов бошлиқ участка қурувчилари Кальчугинский районида 420 ўринли пионерлар лагери, Ўзбекистон сув хўжалиги қурилиши аълочиси Александр Самсонов бошлиқ участка бунёдкорлари эса Юрьевецда 320 ўринли болалар боғчаси, янги темир-бетон цехи, маъмурий бино қурилишларини тезкорлик билан олиб бормоқдалар. Александр Трешалов, Миша Николайцев, Александр Фролов, Тамара Панина ўртоқлар бошлиқ бригадалар қурувчилари эса москвалик машҳур бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин методи асосида ишлаб, юксак сифат ва самарадорликка эришмоқдалар. Уларнинг кучи билан ҳозирга қадар пландаги 20-50 минг сўм ўрнига 64-78 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Ўз бурчларига садоқатли самарқандлик бинокорлар [illegible]нинг ўтган даврида пландаги 1 миллион 385 минг сўм ўрнига 1 миллион 740 минг сўмлик, август ойининг ўзида 410 минг сўмлик бунёдкорлик ишлари бажариб, Ленин район партия комитети ва ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар. Улар қуриб битказган уй-жой майдони ҳозиргача 3900 квадрат метрдан ошиб кетди.

«Ташкентводстрой» трестининг Абдураҳмон Ҳамидов бошлиқ 4-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари эришган ютуқлар ҳам чакки эмас. Улар «Узвладимирводстрой» трестининг янги маъмурий биноси қурилишига пойдевор қўйишди. Бино биқинида 200 кишига мўлжалланган турар жой, 50 ўринли чойхона, болалар боғчаси, кафе ва бошқа бинолар қад ростлаб, катта хиёбон ташкил топади. Иншоотларнинг ҳаммасига ўзбек миллий архитектураси нақшлари берилади. Объектларда 350 минг сўмлик иш бажаришга сўз берган тошкентлик бинокорлар ҳозиргача 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини уддалашди.

Республикамизнинг Фарғона, Андижон, Сурхондарё, Хоразм областлари қурувчилари ҳам Владимир области район, қишлоқ ва посёлкаларида катта бунёдкорлик ишлари олиб бормоқдалар. «Узвладимирводстрой» тресте бўйича бажарилган барча бинокорлик ишлари ҳажми ҳозиргача пландаги 5 миллион сўм ўрнига 5 миллион 140 минг сўмликни ташкил этди. Бу, республикамиз вакилларининг улуғ рус диёри аҳлига қардошлик туҳфасидир.

А. МУҲАММАДАЛИЕВ,
Владимир области.

ҚУВОНЧ САТРЛАРИ

БЕШ ЙИЛЛИК МАРРАСИДА

СССР 60 йиллиги номли Халқлар дўстлиги орденли Марғилон абрли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Тилаболди Ғиёсовни ҳамкасблари беш йиллик зарбдори сифатида яхши танийди. У «Бир беш йилликда икки беш йиллик!» нормасини бажариш ташаббусига биринчи бўлиб қўшилган машъал тўқувчилардан.

Тилаболди ўз ихтиёридаги беш дастгоҳни моҳирлик билан бошқариб, ойлик планларини муттасил 1,5—2 ҳисса ошириб адо этмоқда. Тўқувчи беш йиллик бошидан буён 45.250 метр сержило газлама тўқиб чиқарганлиги ҳақида рапорт берди. Бу — шахсий беш йиллик план миқдорига тенг. Тайёрланган маҳсулотларнинг 95 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Унинг ҳамкасблари — Муҳаммаджон Тиллабоев, Зинаида Попова, Малика Ғафурова сингари тўқувчилар ҳам қувончли ютуқларга эришдилар: шахсий тўрт йиллик планларини барвақт бажариб қўйишди.

М. МАҲМУДОВ.

ШИЖОАТ

«Каршистройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2-темир-бетон буюмлари заводи қолиплаш цехининг Тошпўлат Жумабоев бошлиқ бригадаси аъзолари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Коллектив маҳсулот салмоғи ва сифатига катта эътибор бериб, белгиланган план-топшириқларни муттасил 120—125 процент адо этмоқда. Улар ишлаб чиқараётган темир-бетон буюмлари аъло сифат билан қабул қилиняпти. Нусрат Тошев, Насрулла Ражабов, Ҳалим Йўлдошев, Муҳаррам Асадова каби йўлаб илғор ишчилар шижоат билан меҳнат қилиб, эришилаётган ютуқларга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бригада коллективи беш йиллик планни 4 йилда бажаришга сўз берган.

Ж. МУЙСИНОВ.

МУҲИМ ОМИЛ

«Средазгипроводхлопок» лойиҳа-қидирув институти коллективи ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда муҳим омил — тик зовурлар қазишнинг янги лойиҳаларини ишлаб чиқди. Бекобод районининг Ленин номли колхози, 1-«Далварзин», «Авангард» ва Ойбек номли совхозлари майдонларида тажриба қилиб кўрилди. Лойиҳага кўра, илгари бу хўжаликларда ғоят кам ҳосилли 1500 гектар ерда тик қудуқлар барпо этилади. Бу тадбир пахта ҳосилдорлигини гектар бошига ўртача 6,7, озуқа экинлари маҳсулдорлигини 33,6 центнергача ошириш имконини беради.

Хўжаликларда давлатга маҳсулот сотиш йиллик миқдори тахминан 100 минг сўмга етиб, 337 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилиши кўзда тутилмоқда. Шунингдек, район хўжаликларида мелиорация ишлари учун сарфланган ҳаражат бор-йўғи тўрт йил ичидаёқ тўла қопланиб, уларда 2 миллион сўмгача капитал маблағ тежаб қолинади.

Ю. ЛИСОВ.

* * *

Республикамиз меҳнат коллективларидан келаётган бундай хушхабарлар кўп. Жиззахлик **С. Дазизова** пластмасса заводида эришилаётган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилса, навоийлик **М. Эронов** Нуротадаги «Қизилча» совхози қурувчиларининг чорвадорлар учун тиклаётган янги иншоотлари тўғрисида хабар беради. Фарғоналик **А. Сўфиев, М. Мираҳмедов**, қашқадарёлик **Б. Элмуродов**, наманганлик **А. Раҳимов, Б. Маҳмудов**, андижонлик **Ў. Холиқов** ўртоқлар ҳам жойлардан ана шундай қувончли сатрлар ёзиб юборишган.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЧАП ЧЎНТАК ТАШВИШИ»

Советобод районидаги айрим савдо ташкилотларида совет савдоси қонун-қоидаларига хилоф равишда иш тутиш, баъзи товарларнинг харид нархларини ошириб кўрсатиш, танқис товарларни беркитиб сотиш йўл қўйилаётир. «Жом» ишчилар кооперациясига қарашли 5-аралаш моллар магазини сотувчилари, айниқса, юлғичликда «рекорд» қўйишмоқда... Газетамизнинг шу йил 24 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада ана шу камчилик ва нуқсонлар очиб ташланган эди.

СОВЕТОБОД РАЙОН МАТЛУБОТ СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИ ушбу мақола юзасидан редакциямизга йўллаган жавобида мақола правление мажлисида муҳокама қилинганини маълум қилади. Мақолада келтирилган фактлар тўла тасдиқланди.

Район матлубот союзи правлениеси «Жом» ишчилар кооперацияси раиси Шароповга ҳайфсан, савдо бўлими мудири Муродовга қаттиқ ҳайфсан эълон қилди ва 5-аралаш моллар магазини мудири Қудратовни вазифасидан бўшатди.

Район матлубот союзи правлениеси мақолада келтирилган хато ва камчиликларни тугатиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар кўрмоқда.

«ВАГОНЛАР НЕГА ТУРИБ ҚОЛМОҚДА?»

Шу сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада [газетанинг 14 июль сони] Қўқон шаҳридаги айрим корхона ва ташкилотлар Қўқон-1 станциясидаги вагонлардан фойдаланишни оқилона ташкил этмаганликлари, уларни нормадагидан ортиқча ушлаб қолганликлари учун кўплаб жарима тўлаётганликлари фош этилган эди.

ҚЎҚОН ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ мақолада кўрсатилган фактлар тўғри эканлигини тасдиқлайди. Мақола шаҳар партия комитетида темир йўл транспорти хизматидан фойдаланувчи корхоналар ва ташкилотлар раҳбарлари иштирокида муҳокама қилинди. Шу билан бирга бу масала шаҳар халқ контроли комитети мажлисида ҳам кўриб чиқилди, айрим раҳбарларга нисбатан тегишлича жазо чоралари қўлланилди.

Шаҳар партия комитети, халқ контроли комитети ва шаҳар ижрокомининг темир йўл вагонларидан самарали фойдаланиш бўйича комиссияси бошланғич партия ва жамоат ташкилотлари, корхоналар ва муассасалар раҳбарлари эътиборини ташкилий ва сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилашга, транспорт воситаларидан, айниқса, темир йўл вагонларидан самарали фойдаланишга жалб этди. Ҳозирги пайтда жойларда қўшимча чора-тадбирлар кўрилди, бу эса вагонларнинг туриб қолишига чек қўяди.

ИБРАТЛИ ТАДБИР

САМАРҚАНД. «Красний двигатель» заводида ҳар бир кишининг белгиланган топшириқнинг муқаррар бажарилиши ва меҳнат интизомининг бузилишини мумкин қадар камайтириш ҳолларини кун сайин ҳисобга олиб бориш тартиби жорий қилинди. Ҳозир бу ерда коллектив ишлаб чиқариш илғорлари ва интизомбузарлари, топшириқлар ижросига виждонан ёндашмаётганларни ҳар куни билиб бормоқда. Пешқадамлар маънавий-моддий жиҳатдан рағбатлантирилиб, қолоқлар тарбиявий танбеҳ олмоқдалар.

Меҳнатга қараб ҳақ тўлаш ва рағбатлантиришнинг бундай тартибини ишлаб чиқишда завод ишчилари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва маъмурият билан бирга ветеранлар ҳам фаоллик кўрсатдилар. Уларнинг таклифи билан цехларда махсус халқ контроли группалари, ўртоқлик судлари ташкил этилди. Ўтказилаётган тадбирлар натижаси ҳақида оператив ахборот бериб бориш учун корхона редколлегияси ва «Комсомол прожектори» аъзоларига аниқ топшириқлар берилди.

Натижа ёмон бўлмаяпти. Бугунги кунда корхонада меҳнат интизомини бузувчилар ва кунлик топшириқни бажармаётганлар сони кескин камайди. Меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифати ортди. Ҳозир заводда тайёрланаётган маҳсулотнинг 40 проценти давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Суратларда: уруш ва меҳнат ветерани, коммунистик меҳнат зарбдори Ҳ. Мантель корхонанинг ёш ишчилари [чапдан] А. Штукатуров, А. Нарзиев, Т. Ашуров ва Ҳ. Маматқулов ўртоқлар ўртасида. Ўнгдаги суратда 1984 йил февраль ойигача бўлган шахсий топшириғини барвақт бажаришга эришган илғор токарь Замира Ниёзовани ҳамкасблари меҳнат муваффақияти билан қутламоқда.

Р. Ғофуров фотолари. ЎзТАГ.

ПАХТА УСТАЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

ТУРСУНОЙ МАКТАБИ

Бу аёлни кўрмаган, билмаганлар кам. Номини эшитмаганлар ҳам. Уни эл-юртга танитган, партия назарига туширган ҳислат ва фазилатлар ҳақида гап юритишдан олдин бир воқеани эслатиб ўтмоқчимиз.

Самарқандлик тракторчи Мастура опа Азизовани кекса ва ўрта авлодга мансуб кишилар яхши билишади. Украиналик машҳур тракторчи Паша Ангелина «Совет хотин-қизлари, тракторчилик касбини эгаллангиз!» деган чақириқ билан майдонга чиққанда, унга «лаббай» деб жавоб берган ўзбек хотин-қизларидан бири ва тўнғичи Мастура опа бўлди.

Мастура опа трактор рулини бошқарган кезларда тракторчилар фаолиятига ерни шудгорлашига қараб баҳо бериларди. Хотин-қизларни «зангори кема»ларни бошқариш учун чорлашга ҳали вақт эрта эди. Бу хусусдаги орзу-умидлар узоқ йиллар давомида қўлланиб келинган эски усуллар таъсирида амалга ошмай қолганди. Шунга қарамай, ўзбек хотин-қизлари орасида Паша Ангелина чақириғининг қанот ёза бошлаши тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлдики, унинг пировард натижасини эндиликда яққол кўриб турибмиз.

Мастура опа тоғни урса талқон қиладиган келбатли аёл, янгиликка ихлосманд, халқ хизматкори — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати эди. Суҳбатлардан бирида опанинг «теримчи йигит-қизларимиз этакларини жийда шохига илиб, машиналар ўриндиғидан жой олишларига умидворман. Уларга Паша Ангелинадек ташаббускор йўлбошчи керак» дегани худди кечагидек ёдимда. Партия даъвати, устозлар орзусини рўёбга чиқаришдек масъулиятли вазифа отащқалб механизатор Турсуной Охунова зиммасига тушди.

Турсунойнинг улғайиб камол топиши, истеъдодини намойиш этишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ғамхўрлиги чексиздир. У яшаб, меҳнат қилаётган коллективнинг таъсири ҳам катта бўлди. Партия ғамхўрлиги билан коллектив таъсири уйғунлашиб, уни синов майдони — очилмаган қўриққа томон бошлади. Турсуной юз бериши мумкин бўлган қийинчиликлар, машаққатлар олдида саросимага тушмади. Чунки у очилмаган қўриқ ҳозирги замон ёшлари, келажак авлодлар учун синов маскани бўлишини яхши биларди.

...Машина терими бошланган кунлар. Турсуной «зангори кема»сини катта йўлдан картага бурди-ю, ҳангманг бўлиб қолди. Қайси кўз билан кўрсинки, ғўзалар ярим бўйигача сувга ботиб ётарди. Колхоз раисига учраб, ташвишли аҳволдан хабардор қилди. Раис аввалига ачингандек бўлди. Кейин оғзига талқон солгандек лом-мим демади. Эртаси куни янада мудҳишроқ воқеага дуч келди. Кимдир машина ўтадиган кўприкни бузиб ташлабди. Бу ҳам камлик қилгандек, машина баллонларини ёриб кетибди.

Ноҳушлик олдида ўзини йўқотиб қўяёзган Турсунойнинг бутун вужуди титрарди. Нима қилсин? Машина терими плани барбод бўладику? Партия ташкилоти, коммунистлар олдида нима деб жавоб беради?

— Яна раисга арзга борсаммикин? — ўйлади у, — зора инсофга келиб, бошқа бригададан пахта теришга рухсат берса.

Йўқ, раис инсофга келмади. Аксинча, шпинделлар кўсакларни «ғажиши», пахтани ерга тўкишини рўкач қилиб, умуман пайкалларга машина киритишни тақиқлаб қўйди. Шундан кейингина машина теримига ажратилган карталарга сув қўйиб юборилиши, кўприкнинг бузилиши, баллонларнинг ёрилиши боисини тушунди Турсуной. Адолат, ҳақиқат излаб, ёрдам сўраб райкомга борди. Район партия комитети раҳбарларининг аралашуви билан масала кечикиб бўлса ҳам Турсуной фойдасига ҳал бўлди. Шу йили мавсумда Турсуной машинада 180 тонна пахта териб, номи эл-юрт оғзига тушди.

Кунларнинг бирида Турсунойни правлениега таклиф қилишди. У тайин қилинган вақтда етиб борди.

— Хабарингиз бўлса керак, колхозимизда комплекс механизациялашган звенолар туздик, — гап қотди раис, — шулардан бирига сизни бошлиқ қилиб қўймоқчимиз. Ер, сув, ўғит, техника биздан. Пахта етиштириш, уни териш, пунктга элтиб бериш, план ва мажбуриятни бажариш сиздан. — Раис анча мулойимлашиб қолганлиги туфайлими ёки бошқа сабаб борми, ҳар ҳолда сўзининг охирида: — керак бўлса ёрдам берамиз, — деди.

Бу ҳозирда кенг қулоч ёзаётган бригада-звено пудратига ташланган дастлабки хамиртуриш эди. Масаланинг моҳиятини дарров илғаб олган Турсуной эътироз билдирмай 30 гектар майдондаги пахтачилик звеносини қабул қилди. Звено ядросини унинг оила аъзолари ташкил этди.

Ўша йили баҳор одатдагидан ўн беш кун кеч бошланди. Кўз эрта тушди. Бунинг устига ёз ойларида сув тақчиллиги юз берди. Ҳашаротлар кўпайди. Шунга қарамай оилавий звено аъзолари пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар. Борлиқ ҳосил четдан ёрдамчи олинмасдан, қўл кучи ишлатилмасдан машиналарда саранжом-саришталаб олинди. Икки теримда бункерлардан гектар бошига 45 центнердан дурдона тўкилди. Бошқа механизм-агрегатлар ҳам ишга солиниб, ҳосилдорлик 50 центнерга етказилди. Турсунойнинг ўзи «зангори кема»да уч юз тонна пахта терди. Шундан кейинги йилларда ҳам пудрат усули звено фаолиятида муҳим ўрин олди, бригадага кўчди.

Турсуной Охунова ўзига хос механизация мактаби яратди. Республикамиз пахтакор хўжаликларининг деярли ҳаммасида унинг садоқатли шогирдлари бор, десак муболаға бўлмас. Шулардан баъзиларининг дил сўзларини келтирамиз.

— Турсуной опани устозим деб биламан, — дейди жиззахлик чўлқувар Холбуви Рустамова, — жамики ютуқларимиз опанинг номи билан боғлиқ. Кўз олдингизга келтиринг: чўл шароитида ҳар бир ишловчи ҳисобига 15-20 гектар, ҳатто ундан кўпроқ ер майдони тўғри келади. Бир киши шунча майдондан юқори ҳосил ололадими? Ростини айтсам саросимага тушдим. Опадан маслаҳат сўрадим. Шунда у «бардам бўлинг, синглим. Узоғимизни яқин, оғиримизни енгил қиладиган машиналар бор. Ўриндиқдан жой олинг, манзилга толиқмай етасиз» деди. Шундай қилдим. Бригадамиз аъзолари билан механизацияга таяниб, гектаридан эллик центнердан хирмон кўтарадиган, ҳосилнинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан машиналарда терадиган бўлдик. Бу йил 55 центнерлик маррани кўзлаяпмиз.

— Механизация деганда, Турсуной опамни, Турсуной деганда механизацияни кўз олдимга келтираман, — деб ҳикоя қилади қашқадарёлик механизатор Адолат Носирова. — Узоқ йиллар пахтачилик бригадасига бошчилик қилдим. Кейинчалик совхоз директорлигига кўтарилдим. Буни эшитган мураббийим Турсуной Охунова менга мактуб йўллабди. Мана ўша мактуб: «Ҳурматли синглим Адолатхон! Совхоз директорлигига кўтарилганингизни эшитиб хурсанд бўлдим. Бу ғоятда масъулиятли лавозим. Шу лавозимда ишлашингизга монелик билдирмайман. Лекин бригадага қайтишингизни, ёшлик куч-ғайратингизни унумдор пахтазорларга комплекс механизацияни жорий этишга сарфлашингизни маслаҳат бераман. Бригадаларда етиштирилган, машиналарда терилган пахта билан колхоз-совхозларнинг хирмони кўкка бўй чўзади...»

Қадрдон бригадамга қайтдим. Пахтадан рекорд ҳосил етиштиряпмиз. Бу йил йиллик пахта тайёрлаш планини 20 иш кунида, мажбуриятни бир ойда бажарамиз. Гектаридан камида 60 центнердан ҳосил оламиз. Пахтанинг ҳаммасини машиналарда терамиз.

Турсунойнинг шаънига айтилаётган бундай миннатдорчилик сўзларини республикамизнинг турли бурчакларидан эшитиш мумкин. Ҳа, Турсуной минглаб механизаторлар карвонбошиси бўлди. Отахон адибимиз Назир Сафаров таърифлаганларидек: «Турсуной сиймосида замонамиз қаҳрамонлари — мингларча турсунойчи механизаторларни кўрамиз. Улар билан ҳақли равишда фахрланамиз. Уларни пахтачилигимизнинг йўлчи юлдузлари деб биламиз!»

Ўз бурчига садоқатли Турсуной ҳавас қилса арзигулик ишлар қиляпти. Бригадир сифатида пахта ҳосилдорлигини гектар боши ҳисобига 55 центнерга етказди. Механизатор сифатида ҳар йили мавсумда машинада 480-500 тонна «оқ олтин» теряпти. Ўзгаларни ҳам шунга чорлаяпти. Бригада пудрати жорий этилиши туфайли йилига меҳнат унумдорлиги 20-25 процент кўтарилиб, пахтанинг сорти яхшиланяпти, таннархи арзонлашяпти, рентабеллик ошяпти. Бригада аъзоларининг шахсий даромадлари кўпайяпти. Бригадада киши кунининг қиймати 8 сўмдан ошиб кетди. Мукофот, томорқа ва шахсий чорва моллаларидан олинган даромад бу ҳисобга кирмайди.

Бригада аъзолари бу йил 84 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтаришни кўзламоқдалар. Давлатга пландаги 306 тонна ўрнига 500 тонна юқори сорт пахта топширадилар. Жами ҳосил қўл кучи ишлатилмасдан, четдан ёрдамчилар олинмасдан машиналар, механизм-агрегатлар воситасида йиғиб-териб олинади. Бундай дейишимизга асос бор. Опанинг садоқатли ёрдамчиларидан Толибжон Қосимов, Валижон Маҳаматов, Набижон Боқижонов, Замира Абдувалиевалар белга ҳимматдан камар боғлаб, машина терими бошланишини интизорлик билан кутмоқдалар.

Чиноз районидаги Киров номли колхознинг икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси аъзоларига янги зафарлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Суратда: Турсуной Охунова.

Чорвачилик — зарбдор фронт

МАРРА САРИ

● Тошлоқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозида сут соғувчи Жаннатхон Мамажонова қорамолнинг юксак маҳсулдорлигига эришди. У хўжалик чорвадорларининг социалистик мусобақасида пешқадам деб топилди.

Жаннатхон пионер чоғидаёқ жонажон колхозининг сут-товар фермасига тез-тез бориб турарди. У онаси — Халчахон опанинг ва бошқа сут соғувчиларнинг ишини кузатарди, кўп сут соғиб олишга қандай эришаётганликлари ҳақидаги уларнинг гапларини тингларди.

— Онам касбга муҳаббатни сингдирганлиги, ем-хашакдан оқилона фойдаланишни, сут соғиш аппарати билан ишлашни ўргатганлиги учун мен ундан ғоят миннатдорман, — деди Жаннатхон.

Жаннатхон онасининг айтганларини оқлади. У билан биринчи йилиёқ бирга ишлаган кишилар унинг меҳнатсевар ва тиришқоқ қиз эканлиги ҳақида гапира бошладилар. У тез вақт ичида сут соғиш ва сигирларни парвариш қилиш маҳоратини ҳам ўрганиб олди. У Ўзбекистон ЛКСМ XXII съездига делегат қилиб сайланди. Бу йил уни партия аъзолигига кандидат этиб қабул қилдилар. Мамажонованинг шогирдлари У. Юсупова, Д. Мамажоновалар ўз мураббийсининг маррасига комил ишонч билан яқинлашиб бормоқдалар.

«Советская культура» 1984 йилда

МАДАНИЯТИМИЗ КЎЗГУСИ

Бугунги кунда маданият ва санъат олами билан қизиқмаган совет кишисини топиш қийин. Театр, кино, телевидение, тасвирий санъат, бадиий адабиёт асарлари ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айланган. Бироқ уларнинг ҳар бири ўз йўналишига, ўз социал вазифасига эга.

Маданиятимиз кўзгуси бўлмиш «Советская культура» газетаси эса гўзал ижод оламининг барча қирраларига тааллуқли бўлган кўплаб саволларимизга қониқарли жавоб топишда муҳим манбадир, десак янглишмаймиз. Жуда кенг газетхонлар оммасига мўлжалланган бу газетанинг бутун мазмуни, энг аввало, совет кишиларининг маданият ва санъат асарларига бўлган талаб-эҳтиёжлари билан белгиланади. Газета саҳифаларида биз театр, кино, телевидениенинг таниқли усталари, бастакорлар ва мўйқалам соҳиблари, архитекторлар ва композиторлар, ёзувчи ва олимлар билан учрашамиз.

Театр саҳналарида қўйилаётган янги пьесалар, режиссер ва актёрларнинг ижодий ҳамкорлиги, қаҳрамонлар образини яратиш жараёнлари одатда томошабиндан «яширин» тарзда ўтади. Севимли газетамиз бизни парда ортида олиб борилаётган ижодий иш билан яқиндан таништиради, спектаклардан олган таассуротларимизни мутахассислар, санъатшунос олимлар фикри билан қиёслаб кўриш имконини яратади.

Маълумки, кино санъатнинг энг оммавий туридир. Мамлакат киностудияларида дастлабки кадрлари эндигина суратга олинган фильмлар, экранларга чиқарилаётган янги киноленталар, севимли актёрларнинг янги роллари ва ёшларнинг илк синовлари, сценарий авторлари ва режиссёрлар ҳал этаётган муаммолар ҳақидаги ахборотлар, суратга олиш майдончаларидан олиб бориладиган репортажлар, рецензиялар, кино асарларининг таҳлили, кинематография усталарининг қизиқарли ҳикоялари газетхонларни бамисоли кино оламига саёҳатга чорлайди.

Телевидение кеча, бугун ва эртага — бу мавзу ҳам 1984 йилда «Советская культура»нинг диққат марказида бўлади. У ёки бу программанинг яратилиш тарихини очиб бериш, севимли кўрсатувларнинг ташкилотчилари ва уларни олиб борувчилар билан, зангори экран янгиликлари билан танишишда газета сизга яқиндан кўмаклашади.

Музика ихлосмандлари ҳам опера классикаси ва замонавий балет ҳақида суҳбатлар ўқиши, совет қўшиқлари ва эстрада қўшиқчиларининг ижрочилик маҳорати хусусида фикр-мулоҳазалар билан танишишлари, томошабинлар ҳурматини қозонган ижрочилар ва бастакорлар билан мулоқотда бўлишлари мумкин.

1984 йилда «Советская культура» ўз ўқувчиларини қизиқарли кўргазмаларнинг очилишига таклиф этади, мамлакатимиз ва чет эллардаги энг йирик музей заллари бўйлаб экскурсиялар уюштиради, рассомлар, ҳайкалтарошлар, таъмирловчиларнинг ишларини намойиш қилади, қизиқарли изланиш ва топилмалардан хабардор этади.

Таниқли совет шоир ва ёзувчилари газета ўқувчиларига ўзларининг янги асарларини тақдим этишади, жамоатчиликни қизиқтираётган проблемалар ва ижодий режалари билан ўртоқлашадилар.

КПСС XXVI съезди қарорлари асосида кўп миллатли совет санъати ва маданий қурилишини ривожлантириш соҳасидаги актуал проблемаларнинг бутун комплекси бундан буён ҳам газетанинг етакчи мавзуси бўлиб қолади. Унинг саҳифаларида маркса-ленинча эстетика, коммунистик тарбия назарияси ва практикаси, маънавий-ахлоқий проблемаларга бағишланган мақола ва корреспонденциялар муҳим ўрин эгаллайди. Газета юксак ғоявий-бадиий фазилатларга эга бўлган асарларни актив қўллаб-қувватлаш билан бирга, ижоддаги ноўрин ва салбий кўринишларга қарши, социалистик интернационализм, партиявийлик ва халқчиллик принципларидан чекиниш ҳолларига қарши қатъий курашаверади.

«Санъат ва томошабин», «Газетхонлар фикри», «Ўзингиз ўйлаб кўринг», «Оддий ҳақиқатлар», «Баҳсни ўзимга қаратаман» рубрикалари остида газета ўз асосий мухбирлари — газетхонлар мактубларини эълон қилиб боради. Ўқувчилар мунтазам равишда маданият саройлари ва клублар, кутубхоналар, музика мактаблари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари ва музейларнинг иши билан таништириб борилади. Одатдагидек газета саҳифаларида меҳнат ва турмуш маданияти, дам олиш, спорт, туризм, фан ва техника, медицинага оид масалалар кўтарилади.

«Советская культура» газетхонларни чет эллардаги маданий ҳаёт янгиликлари билан таништиради, бу соҳада қардош социалистик мамлакатлар эришаётган ютуқлар, жаҳон тараққийпарвар ва демократик маданияти вакилларининг ижоди ҳақида ҳикоя қилади.

Хуллас, газета КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларига амал қилган ҳолда совет санъати ва маданиятини пропаганда қилиш ишини янада такомиллаштираверади ва бу борада ўқувчиларнинг ишончли ҳамроҳи бўлиб қолади.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЭФИОПИЯ ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

АДДИС-АБЕБА, 12 сентябрь. (ТАСС мухбири). Бугун Эфиопия пойтахтининг, бошқа шаҳарларининг кўча ҳамда майдонлари қизил байроқлар, транспарантлар ва революцион шиорлар билан безатилган. Эфиоп халқи миллий байрам — революциянинг тўққиз йиллиги кенг равишда нишонламоқда, бу революция феодамонархия режимини тугатиб, социалистик келажак йўлини очган эди.

Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссияси (ЭМПТК) II съездининг халқ оммасига мурожаат этиб, авангард марксчи-ленинчи партияни тузишда актив қатнашиш тўғрисида қилган даъвати — мамлакатнинг ҳаёти ва меҳнати учун энг асосий шиор бўлиб турибди. Аддис-Абебада В. И. Лениннинг Африка қитъасидаги биринчи ҳайкали очилиши бу галги тантаналарнинг марказий воқеаси бўлиши диққатга сазовордир.

Шу маросимда ва байрам тантаналарида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси бу ерга келди.

Шу кунларда мамлакат босиб ўтилган йўлни якунламоқда, келгусидаги вазифаларни белгиламоқда. Умуммиллий тараққиёт ва марказий планлаштириш революцион кампанияси давомида экономикани юксалтириш ишида катта муваффақиятларга эришишга, социал ўзгартиришларни амалга оширишга муваффақ бўлинди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш жараёни жадал давом этмоқда. Ҳозирги вақтда мингдан кўпроқ ишлаб чиқариш ва 3,5 мингга яқин матлубот кооперативи ишлаб турибди.

Эфиопия халқи маориф, соғлиқни сақлаш ва маданият соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Йил сайин янги мактаблар, клиникалар, болалар боғчалари, кутубхоналар очилмоқда. Эфиопия саводсизликни тугатиш умуммиллий кампаниясининг натижалари билан ҳақли равишда фахрланади, шу кампания давомида миллион-миллион гражданлар ўқиш ва ёзишни ўрганиб олдилар.

ЭМПТК раҳбарлигидаги эфиоп халқи социалистик жамият асосларини қуриш йўлидан қатъият билан олға бормоқда, бутун дунёда тинчлик учун зўр ғайрат билан курашмоқда. Бу ишда ер юзидаги тараққийпарвар ва демократик кучлар уни доимо қўллаб-қувватламоқдалар.

А. КРИЛОВИЧ.

ЖЕНЕВАДА КОНФЕРЕНЦИЯ

ЖЕНЕВА, 12 сентябрь. (ТАСС). Денгизлар ва океанлар тубида, унинг қаърида ядро қуролини ҳамда оммавий қирғин қуролларининг бошқа турларини жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисидаги шартноманинг амал қилишини кўриб чиқиш масалалари юзасидан бугун Миллатлар саройида иккинчи конференция очилди.

Конференция иштирокчилари 1972 йилда кучга кирган шартноманинг қандай амал қилаётганлигини кўриб чиқадилар. Маълумки, мазкур шартнома қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланиш соҳасида 70-йилларда кескинликни юмшатиш туфайли ишлаб чиқилган бошқа халқаро битимлар билан бир қаторда давлатлар ўртасидаги ҳамкорликда эришилган сезиларли муваффақиятлардан бири бўлди.

Шартноманинг қандай амал қилаётганлигини қараб чиққан биринчи конференция 1977 йилда бўлиб ўтган эди. Ўша вақтдан бери шартномада қатнашган давлатлар сони 62 тадан 74 тага кўпайди. Бу эса мазкур ҳужжатнинг катта халқаро ҳуқуқий аҳамиятга молик эканлигидан далолат беради.

Меҳнаткашларга ер

БАҒДОД, 12 сентябрь. (ТАСС). Ироқ деҳқонлари, ишчилари ва хизматчиларининг ўн минглаб оилалари шу йилнинг охиригача давлатдан бепул ер участкалари олади ва бу ерларда ўзи учун уй-жойлар қуриб олиши мумкин бўлади. Мамлакатдаги 18 вилоятнинг бештасида уй-жой қурилиши учун ер тақсимлаб берилмоқда. Шу ойда Нажаф вилоятида 5 минг оила уй-жой учун ер олди. Бобил вилоятида яна 20 минг участка тақсимлаб беришга тайёрланмоқда.

«Ас-Савра» газетасининг хабар қилишича, давлат участка олганларнинг ҳаммасига уй-жой қуриб олиш учун техникавий ёрдам беради, бинокорлик материаллари ва пул қарз беради.

ВАШИНГТОННИНГ СЎЗЛАРИ ВА ИШЛАРИ

ВАШИНГТОН, 12 сентябрь. (ТАСС). Президент Рейган республикачилар партиясининг ғарбий штатлардаги раҳбарларига телевидение орқали мурожаат этиб, «ҳозирги вақтда денгиз пиёда қўшинларини Ливандан олиб чиқиб кетиш ёки бу қўшинларнинг мазкур мамлакатда ўйнаётган ролини ўзгартириш учун ҳеч қандай зарурат йўқ, деб ҳисоблайман» деган гапни ошкора айтди.

Шундай қилиб, дунё аҳли Қўшма Штатларнинг ваъдалари ва АҚШ президентининг сўзлари ҳақиқатда нимага арзишини яна бир бор яққол кўриб, ишонч ҳосил қилди. Вашингтон гўё «тинчлик ўрнатувчилик вазифаси»ни бажариш учун интервенциячи «тез ҳаракат қилувчи кучлар» составидаги денгиз пиёда қўшинларини бултур Ливан соҳилига туширганида бу қўшинлар жуда қисқа муддатда бу ерда туриши мўлжалланган ва Ливан территориясида жанговар ҳаракат олиб боришнинг ҳеч қандай режалари йўқ, деб даъво қилган эди. Аммо ўша пайтдан бери Пентагон Американинг шу мамлакатдаги қуролли кучларини доимо кўпайтирибгина қолмай, шу билан бирга унинг ишларига қуролли аралашиш миқёсларини ҳам кенгайтирмоқда.

Ҳозирги вақтда Байрутда жойлаштирилган АҚШнинг 1200 ҳарбий хизматчисига қўшимча равишда қирувчи-бомбардимончи самолётлар жойлаштирилган АҚШ-6 флоти кемаларининг кучли группаси, ичига 2 мингга яқин денгиз пиёда аскарлари тушган бир неча десант кема Ливан соҳилларига яқин жойга келтириб қўйилди. Бунинг устига Кениядан ҳам икки мингдан кўпроқ солдатдан иборат 31-денгиз десанти бўлинмаси келтирилмоқда. 100 тага яқин жанговар самолёт жойлаштириб қўйилган «Эйзенхауэр» авианосеци ҳозиру нозир бўлиб турган Ливан соҳилларига «Нью-Жерси» линкорини юборишмоқчи.

Бу фактлар президент Рейганнинг «Мен Ливандаги урушни кенгайтиришга интилаётганим йўқ», шунингдек у ерда турган Америка қўшинларини кўпайтиришни «планлаштираётганим йўқ» деган сохта гаплари билан мутлақо қовушмайди.

Шу муносабат билан, модомики, АҚШ раҳбарлари — Ливан муаммосини оғизда «тез бартараф этиш» тарафдори эканликларини айта туриб, амалда ҳозирнинг ўзидаёқ Вашингтоннинг бу мамлакатдаги ҳарбий ҳаракатларини кучайтириш мақсадида Ливанга танклар, тўплар, ўқ-дори, штурмчи вертолётлар ва бошқа ҳарбий техникани кўплаб юбораётган эканлар, уларнинг ваъдалари сариқ чақага ҳам арзимаслиги ўз-ўзидан кўриниб турибди.

Капитализм иллатлари

● НОХУШ ВОҚЕА

Лондондан берилган хабарга қараганда, Ланкашир графлигидаги қишлоқ районларининг ўқувчилари янги ўқув йилида нохуш воқеага дуч келдилар. Бу ерда кўпгина мактаблар ёпилиб қолди. «Гардиан» газетасининг хабар қилишича, Рибба-Велли районида ҳам 8 та қишлоқ мактаби ёпилиш арафасида турибди.

Кейинги йилларда Англияда бундай воқеалар тез-тез содир бўлиб турибди. Чунки, маориф эҳтиёжлари учун давлат томонидан ажратиладиган маблағларнинг кескин равишда қисқариб бораётганлиги шунга сабаб бўлмоқда. Бундан ташқари мамлакатдаги кўпгина мактабларда дарсликлар, асбоб-ускуналар, малакали ўқитувчи кадрлар мутлақо етишмаяпти.

Консерваторлар ҳокимияти тепасига М. Тетчер келган 1979 йилдан буён мамлакатда 800 дан зиёд бошланғич ва ўрта мактаб ёпилди. Бунинг натижасида 40 мингдан кўпроқ «ортиқча» ўқитувчи ишсизларнинг кўп миллионли армиясига келиб қўшилди.

● УЙ-ЖОЙ ЎРНИГА КАЗАРМАЛАР

Японияда навбатдаги молия йилида уй-жой ўрнига кўплаб казармалар қуриш лозим топилди. Бу ерда эълон қилинган расмий маълумотда келтирилишича, уй-жой қурилишига ажратиладиган маблағ ғоятда қисқартириб юборилган. Ҳукумат тепасидаги консерваторлар кейинги йилларда социал эҳтиёжларга ажратиладиган маблағларни кескин қисқартириш эвазига ҳарбий идоралар ва казармалар қуришга кўплаб маблағ ажратиш сиёсатини олиб бормоқдалар. Масалан, биргина Мисава ҳарбий-ҳаво базасида казармалар ва офицерлар учун уй-жойлар қуриш учун 50 миллиард иен пул ажратиш мўлжалланмоқда. Бу ерга Американинг қирувчи-бомбардимончи самолётлари бўлинмалари жойлаштирилади. Мамлакатнинг Дзуси шаҳрида Америка ҳарбий хизматчилари учун йирик комплекс қурилиши бошлаб юборилди. Бунга эса 40 миллиард иен сарфлаш кўзда тутилган.

Палавада тўнтариш

ОҚ УЙНИНГ НУҚТАИ НАЗАРИДА...

ФЕЛЬЕТОН

Сўнгги пайтларда АҚШ бошқа мамлакатларнинг ишларига қўпол равишда аралашмоқда. Вашингтон Никарагуа аксилинқилобчиларини қурол-яроғ билан таъминлаяпти, Францияга тазйиқ ўтказиб, уни Чадга ўз қўшинларини юборишга ундаяпти, Ливия соҳилларига флот юбормоқда. Ғарбий германиялик фельетончи Вольфганг Эберт Гамбургда чиқадиган «Цайт» газетасида босилган мақоласида Оқ уй сиёсатдонларининг калтафаҳмликларини мазаҳ қилади.

Рейган. Салом, Билл. Оламда нима янгиликлар бор?

Кларк (миллий хавфсизлик бўйича президентнинг маслаҳатчиси). Палавада тўнтариш! Гражданлар уруши бошланиб кетиши хавфи бор.

Рейган. Флотларимиздан бирортасини шай ҳолга келтириб қўйдингизми?

Кларк. Бунинг асло фойдаси йўқ. Чунки Палава энг яқин соҳилдан ҳам минг километрча олисда жойлашган. Хабар беришларича, тўнтариш пайтида давлат бошлиғи Бўроний ҳалок бўлган.

Рейган. Хотирамдан кўтарилибди. У ўзи ким эди? Ўзимизнинг «демократик диктатор»миди ёки «Москванинг одами»?

Кларк. Сиз, эҳтимол тўнтаришда бизнинг МРБ қатнашдими ёки Палава демократиясини кубаликлар барбод қилишдими, демоқчидирсиз? Мен разведкамизга радар қурилмалар ёрдамида бу масалани аниқлашларини буюрдим.

Рейган. Балки Буш (АҚШ вице-президенти) Палавага дарҳол учиб бориши керакдир. Ахир анави Бўронийни дафн этишда ёки унинг ворисининг тахтга ўтиришида қатнашмайдими?

Кларк. Буш у ёққа қачон десангиз жўнаб кетиши мумкин.

Рейган. Лекин, Палаванинг ўзи қаерда жойлашган? Эшигимиз рўпарасидами ёки томорқамиз ёнидами?

Кларк. У бизнинг чегарамиздан 14 минг километр масофада.

Рейган. Нефть ёки бошқа фойдали қазилмалар кўпми?

Кларк. Қаёқда дейсиз. Молиявий ёрдамга муҳтож қашшоқ мамлакат.

Рейган. Майли, у ёққа АВАКС электрон разведка системасига эга бўлган самолётларимиз ва бир-иккита танкдан жўнатиб юборинг.

Кларк. Агар Палавадаги янги кишилар бизнинг одамлар бўлиб чиқса, яқин орада у ердаги очлик исёнларини бостириш учун ҳарбий ёрдам керак бўлиб қолади. Бундан ташқари Палава билан унга қўшни Қуйи Бима ўртасида кўпдан бери чегара можароси давом этяпти.

Рейган. Мени ҳамиша хабардор қилиб туринглар. Бу жуда муҳим. Эҳтимол, Палавага ёки ҳалиги, нимайди, Қуйи Бимага ҳарбий маслаҳатчиларни юбориш керакдир. Беш минг етармикин?

Кларк. Ҳозир аниқ айтишим қийин. Бизда ҳарбий маслаҳатчилар ҳамиша етишмай туришини ўзингиз яхши биласиз-ку!

Рейган. Ҳа-я. Бутунлай унутибман. Лекин менда ажойиб фикр туғилди. Келинг, яхшиси Палава ёки Қуйи Бима армияси билан бизнинг қуролли кучларимизнинг биргаликда машқларини ўтказамиз. Агар ишни бизни уларнинг ўзи таклиф этишди, деган тарзда уюштиролсак, ҳеч ким бизни аралашувда айблай олмайди.

Кларк. Американи кўролмайдиган айрим кишиларни ҳисобга олмаганда. Лекин мени кўпроқ демократлар ташвишга соляпти. Улар сайловолди кампанияси пайтида бу воқеани Вьетнамдаги уруш билан таққослаши мумкин.

Рейган. Ҳар ҳолда сиз русларни огоҳлантириб қўйинг, Палавадан жўнаб қолишсин!

Кларк. Лекин у ерда руслар йўқ...

Рейган. Демак, Палавада Каддафий бузғунчилик қилаётган экан-да. Дарҳол Тунисни денгиздан қамал қилиш керак!

Кларк. Кечирасиз, жаноб. Ливиянинг пойтахти Тунис эмас, Жазоир.

Шульц (давлат секретари, эшикни қия очиб) Триполи.

Кларк. Оббо, яна ўзининг расмиятчилиги билан асабга тегяпти. Ҳа, яна бир муҳим хабар: Ливиянинг қирувчи самолётлари бизнинг самолётларга ҳужум қилибди!

Рейган. Жуда ҳаддидан ошишяпти-да. Уларнинг адабини бериб қўйиш керак. Қаерда юз берди?

Кларк. Ливия территориясида.

Рейган. Ахир бу ўтакетган ёвузлик-ку! Ливия самолётлари Ливия осмонида нима қилиб юрибди?

«ЗА РУБЕЖОМ»дан.

ДАМАШҚ ХАЛҚАРО ЯРМАРКАСИ

ДАМАШҚ. Сурия пойтахтида 30-Дамашқ халқаро ярмаркаси ўз ишини тамомлади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар — Венгрия, Болгария, Германия Демократик Республикаси павильонлари ярмарка томошабинларига, айниқса манзур бўлди.

(ТАСС).

ЭЛ СОҒЛИҒИ—ЮРТ БОЙЛИГИ

НЕЙРОХИРУРГИЯ

МЕДИЦИНАНИНГ ЯНГИ ЖАБҲАСИ

Эртага Тошкентда СССР Медицина фанлари академиясининг клиник медицина бўлими сайёр сессияси очилади.

Нейрохирургия —медицинанинг энг навқирон ва энг мураккаб соҳаларидан бири бўлиб, табиатнинг юксак маҳсули — мия унинг асосий тадқиқ объекти ҳисобланади. Шу боис нейрохирургларни мия посбонлари деб ҳам юритадилар. Ўзбекистонда нейрохирургия кейинги 10-15 йил ичида ривожланди. Ҳозир жароҳат чоғида зудлик билан нейрохирургик ёрдам кўрсатиладиган ихтисослаштирилган бўлимлар барча областларимизда ишлаб турибди. Ўтган йили Тошкентда очилган республика маркази эса область бўлимлари ишини мувофиқлаштириб турувчи ташкилий-методик марказга айланди.

Нейрохирургия муассасаларида малакали мутахассислар ишламоқда. Область марказларидаги ихтисослашган бўлимлар асосан марказий асаб системаси жароҳатланганда ихтисослашган нейрохирургик ёрдам кўрсатишяпти. Бош чаноғи ва бош мия, орқа умуртқаси ва орқа мия жароҳатланганда, чекка асаблар лат еганда тезликда операция қилиш билан ёрдам кўрсатилади. Мураккаб нейрохирургик ёрдам талаб этилганда, диагноз қўйишга қийналинганда беморлар Тошкентдаги нейрохирургик марказга йўлланади. Бу ерда комплекс равишда тадқиқ этиш, диагноз қилиш ва зарур ёрдам кўрсатиш учун ҳамма имконият бор. Шуниси ҳам борки, нейрохирургик йўл билан даволанадиган касалликлар анча кўпайди. Орқа мия ва умуртқа поғонаси жароҳатлари, бош мия томирлари касалликлари ва мия инсульти, асаб системасидаги туғма касалликлар ва бошқалар шулар жумласидандир.

Ҳозирги вақтда барча областлардаги нейрохирургик ва неврологик бўлимлар билан алоқа пухта йўлга қўйилган бўлиб, зарурат туғилганда кечасими, кундузими, бемор марказга жойлаштирилади ва зудлик билан ёрдам кўрсатилади.

Илмий-тадқиқот ишларини даволаш ишлари билан чамбарчас боғлаб олиб бораётирмиз. Бўлим ва клиникалар ходимлари илмий тематика доирасида нейрохирургик патология билан боғлиқ беморларга диагноз қўйиш ва даволаш масалалари билан шуғулланмоқдалар. Ҳозирги нейрохирургия марказий асаб системаси жароҳатлари ва касалликларини даволашда ҳам катта имкониятларга эга. Республикамиз нейрохирурглари касалликни ўрганиш ва даволашнинг энг янги методларидан фойдаланмоқдалар.

Республика нейрохирургия хизматида кейинги йилларнинг ўзида жуда катта ўзгаришлар содир бўлди. Шифохоналарда ўринлар сони кенгайди, нейрохирургларимиз малакаси ошди, моддий-техника таъминоти яхшиланди. Шуниси ҳам борки, нейрохирургик бўлим ва ўринлар сони кўпайиб, диагностика таъминоти яхшиланиши ҳамда турли рентгенологик ва нейрофизиологик тадқиқотларга эҳтиёж ортиши медицинанинг бу жабҳасида ихтисослаштиришни кучайтиришни тақозо этмоқда. Бу хил касалликларни барвақт аниқлаш, уларга малакали ёрдам бериш юзасидан катта ишлар қилинмоқда. Республика марказида нейрохирургиянинг барча бўлимлари бўйича жарроҳлик йўли билан ёрдам бериш ҳажми ортиб бормоқда.

Келгусида аҳолига ихтисослашган тиббий ёрдам кўрсатиш кучайтирилиши партия ва ҳукуматимизнинг соғлиқни сақлаш ишига оид муҳим ҳужжатларида алоҳида таъкидланади. Нейрохирургик ёрдам кўрсатишни яхшилаб, уни мамлакат энг яхши шифохоналари даражасига етказиш режамиз бор. СССР Медицина фанлари академиясининг клиник медицина бўлими сайёр сессияси республикамизда нейрохирургияни янада ривожлантиришга хизмат қилиши шубҳасиз.

М. ҚОРИЕВ,
республика Соғлиқни сақлаш министрлигининг бош нейрохирурги, профессор.

«Тошкентнинг олтин кузи» 2-Бутуниттифоқ санъат фестивали давом этмоқда

Томошабинлар мамнун

Мана, бир неча кундирки, қуёшли республикамизда «Тошкентнинг олтин кузи» 2-Бутуниттифоқ санъат фестивали зўр муваффақият билан давом этяпти. Шу кунларда фестиваль қатнашчилари айни пайтда пахтакор-у чорвадорлар, қурувчилар ҳузурида бўлиб, ўзларининг ажойиб санъатларини намойиш этмоқда, томошабинлар билан ижодий мулоқотда бўлишмоқда. Хизмат кўрсатган «Флуераш» (Молдавия) халқ музика оркестри коллективи чиқишлари томошабинларда бирдек катта қизиқиш туғдиряпти.

Суратда: халқ музикаси оркестри молдаван халқ куйларини ижро этмоқда.

М. Исломов фотоси.

ЭЗГУ НИЯТИМИЗ

Б. МИНГЖИЛКИЕВ,
Қирғизистон ССР опера ва балет театрининг солисти, СССР халқ артисти

Мен катта маданият байрамлари, тантаналари ўтказиладиган маскан бўлиб довруғ таратган Тошкентга, унинг олижаноб, ташкилотчи, санъатсевар одамларига ҳавас қиламан. Кейинги йилларда ўзбек совет бадиий маданиятининг юксалиши рўй бераётган экан, бунда, шубҳасиз ана шу юқорида таъкидлаганим — олижаноб хислатлар муҳим роль ўйнамоқда. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг халқаро кинофестивали, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг халқаро конференцияси, яна бир қанча шундай катта анжуманлар зўр муваффақият билан ўтиб, жаҳон халқлари ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ижодий алоқани мустаҳкамлашга бекиёс ҳисса қўшди. Тошкент, ўзбекистонлик қардошларимиз бу билан ҳақли равишда фахрлансалар арзийди.

Мана, Тошкентнинг 2000 йиллиги нишонланаётган кунларда яна бир шодиёнанинг гувоҳи бўлиб турибмиз. Тошкентнинг олтин кузи! Бунда чуқур рамзий маъно бор. Ўзбекистон олти миллионлик «оқ олтин» хирмонини мана шу фаслда уяди.

Мен ўзбекистонлик ҳамкасбларимнинг ижодини азалдан яхши биламан. Улар Тошкентнинг юбилейига ҳам муносиб совғалар тайёрлашибди. Фестиваль сабаб бўлиб, ўзбекистонлик қардошларимиз билан бўлган ўзаро алоқа ва ҳамкорлигимиз янада мустаҳкамланса ажаб эмас.

Тошкентдай шаҳри азимда, унинг улкан тўйи тантаналарида куйлаётганимдан хурсандман. Дўстлик ва қардошлик куйчиси бўлган Тошкентнинг келгусидаги минг йилликлари ҳам куй ва қўшиқларга тўла бўлсин! Менинг ва бу ерга ташриф буюрган юртдошларимнинг ҳам эзгу тилаги ана шундай.

РЕКЛАМА ❋ ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ
1983—84 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БУЙИЧА
ИНСТИТУТЛАРНИНГ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
(700064, Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 103-уй)
Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти, миллий мактабларда рус тили, ўзбек тили ва адабиёти, математика (ўзбек тилида), математика ва физика (ўзбек тилида), чизмачилик ва расм (ўзбек тилида), педагогика ва психология (мактабгача ёшдаги тарбия муассасаларида (ўзбек тилида), педагогика ва психология (мактабгача тарбия муассасаларида, рус тилида), дефектология (ўзбек тилида), дефектология (рус тилида), сурдопедагогика (рус тилида), умумий техника фанлари ва меҳнат, умумий техника фанлари ва физика (ўзбек тилида), педагогика ва бошланғич таълим методикаси (ўзбек тилида), педагогика ва бошланғич таълим методикаси, (рус тилида), педагогика ва тарбия ишлари методикаси;
кечки ўқишга: умумий техника фанлари ва физика (ўзбек тилида).

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
(700110, Тошкент шаҳри, Решетов кўчаси, 4-уй)
Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти, миллий мактабларда рус тили ва адабиёти.

С. ОРЖОНИКИДЗЕ НОМЛИ БУХОРО ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
(705008, Бухоро шаҳри, Ўзбекистон 40 йиллиги кўчаси, 11-уй).
Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти, математика (ўзбек тилида), бошланғич ҳарбий таълим ва жисмоний тарбия (ўзбек ва рус тилларида);

УЛУҒБЕК НОМЛИ ФАРҒОНА ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
(712007, Фарғона шаҳри, Усмонхўжаев кўчаси, 19-уй).
Кундузги ўқишга: рус тили ва адабиёти, математика (ўзбек тилида) бошланғич ҳарбий таълим ва жисмоний тарбия, (ўзбек ва рус тилларида);
кечки ўқишга: умумий техника фанлари ва физика (ўзбек тилида), **сиртқи ўқишга:** ўзбек тили ва адабиёти, чет тили ва адабиёти, (ўзбек тилида), тарих (ўзбек тилида).

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
1983—84 ўқув йили учун
Кундузги тайёрлов бўлимига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЁРЛОВ БУЛИМИГА УРТА МАКТАБНИ ТУГАТГАН, ЁШИ 34 ДАН ОРТИҚ БУЛМАГАН, ЗАРУРИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА ЭГА БУЛГАН ИЛҒОР ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН БУШАБ КЕЛГАН ЁШЛАР САНОАТ ТАШКИЛОТЛАРИ, ҚУРИЛИШЛАР, ТРАНСПОРТ, АЛОҚА, ГЕОЛОГИЯ-ҚИДИРУВ ВА ТОПОГРАФИЯ-ГЕОДЕЗИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ, СОВХОЗЛАР, КОЛХОЗЛАР, ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАЛАРИ ВА ҲАРБИЙ ҚИСМЛАРНИНГ ЙУЛЛАНМАСИ БУЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов бўлимига кириш учун тавсиянома кандидатураси қаралаётган шахс бир йилдан кам бўлмаган иш стажига эга бўлгандагина берилади. Ишчи вазифасидаги амалий иш стажи шу корхонада охирги йили узлуксиз бир йил бўлмоғи лозим (шогирд сифатидаги иш стажи — тайёрлов бўлимига қабул қилишда ҳисобга олинмайди). Ўқиш учун йўлланма олган колхозчилар ҳар бир йил учун шу колхознинг минимум меҳнат кунига эга бўлишлари зарур.

Тайёрлов бўлими қуйидаги факультетлар бўйича тингловчилар қабул қилади: математика, амалий математика ва механика, физика, геология, химия, биология, тарих, ҳуқуқшунослик (камида 2 йил иш стажи билан), шарқ филологияси, журналистика, философия ва экономика (философия, психология).

ИШ СТАЖИГА ЭГА БУЛМАГАН ВА УРТА МАКТАБНИ 1983 ЙИЛИ БИТИРГАН ШАХСЛАР ТАЙЁРЛОВ БУЛИМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНМАЙДИ.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: университет ректори номига ариза, йўлланма (иш жойидан, ҳарбий қисмдан), ўрта маълумот ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ташкилот раҳбари тасдиқлаган), медицина справкаси (286-форма) 8 дона фотосурат.

АРИЗАЛАР 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. Суҳбат 2 ёки 3 фандан 11 ноябрдан 24 ноябргача ўтказилади.

Тингловчилар мандат комиссиясидан 25 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

ТАЙЁРЛОВ БУЛИМИНИ ТУГАТГАН ВА БИТИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТОПШИРГАН ШАХСЛАР УНИВЕРСИТЕТНИНГ I КУРСИГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади.
УҚИШ МУДДАТИ 8 ОЙ.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар ҳар ой 40 сўм стипендия билан, эҳтиёжи бўлганлар эса ётоқхона билан таъминланадилар.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент — 95, Студентлар шаҳарчаси, Биология факультети, 1 қават, 102-хона.

ЯНГИЛИКЛАР *83

ЎҚУВ КОМБИНАТИ ИШГА ТУШДИ

Марҳаматда янги ўқув йили олдидан яна бир ўқув ишлаб чиқариш комбинати ишга тушди. У райондаги тўртинчи ўқув комбинати бўлиб, унга ўндан ортиқ мактабнинг бир ярим мингга яқин ўқувчиси қатнайди ва назарий-илмий билим олади. Юқори синф ўқувчилари бу ерда шофёрлик, механизаторлик, тўқувчилик каби ҳунарларни ўрганадилар. Ўқувчилар кучи билан автошаҳарча қурилди. Унга ўрнатилган «Ўзингизни синаб кўринг» стенди, светофор зали ўқувчиларга назарий билимларини мустаҳкамлашга кўмаклашади.

М. ЮСУПОВ.

МУКОФОТГА «ГАЗ-24»

● Беруний районидаги Киров номли колхоз бригада бошлиғи, Ленин ордени кавалери, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Ражаббой Султонов кўп йиллик ҳалол меҳнати эвазига яқинда «ГАЗ-24» Волга автомашинаси билан мукофотланди. Бригада аъзолари бу йил ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга етказиш ниятида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Шунингдек, райондаги Навоий номли колхоз бригада бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари кавалери Карим Ромонов ҳам «ГАЗ-24» Волга автомашинаси билан тақдирланди.

М. МУХАНОВ.

ОЛТИН ТЎЙГА ҲОЗИРЛИК

● Қизилтепа районидаги Бўстон қишлоқ Совети территориясидаги хўжаликларда 60 йил ва ундан кўп йил бирга турмуш қурган оилалар сони 30 дан ошган. «Ёш ленинчи» колхозининг 4-бригадасидан Ориф бобо Қўчқоров билан Тошбиби Бўронова 61 йил, Жданов номли колхозининг 5-бригадасидан Нарзи бобо Болтаев билан Ўғилбиби Тўраева 62 йил, шу хўжаликдан Ҳасан бобо Зокиров билан Азиза буви Йўлдошева 65 йил бирга аҳил ҳаёт кечириб келишади.

Қишлоқ Совети бу пиру бадавлат отахон ва онахонларнинг олтин тўйларини тантанали равишда нишонлашга пухта ҳозирлик кўрмоқда.

Б. ЭГАМОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● КРАСНОАРМЕЙСК

«Красноармейскуголь» бирлашмасида энг янги машина-ускуналаргина эмас, шу билан бирга иш вақти резервларини актив қидириб топиш, ишлаб чиқаришдаги намунали тартиб пландан ташқари ярим миллион тонна кўмир қазиб олишни, меҳнат унумдорлигини оширишни таъминлади. «Иш вақти — ишлаб чиқаришга!» шиори остида иш кўраётган меҳнат интизоми штаби маъмурият ва жамоат ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириб туради.

● МАГАДАН

Магадан аэропортида самолётлар парки янги типдаги машиналар билан тўлдирилди. Бу ерда оғир юк ташийдиган ИЛ-76 ҳаво лайнери доимий қатнайдиган бўлди. Эндиликда Магадан гражданавиацияси бошқармасининг учувчилари Колима ва Чукотка кончилари, геологлари, қурувчилари, буғубоқарларига халқ хўжалик юкларини янада тезроқ етказиб бера оладилар. Айни вақтда бульдозерлар, автомашиналар ва бошқа машина-механизмлар йиғилган ҳолда ташиб берилади.

● ОДЕССА

Одессадаги «Стройгидравлика» заводида меҳнатга ҳақ тўлашнинг аванссиз системаси жорий этилди. Энди бу ерда ишчилар ҳар жума куни конкрет бажарилган иш учун маош оладилар. Бу аниқ ишлаб чиқариш маромини таъминлашга, меҳнат интизомини ошириш, шартномалар асосида маҳсулот етказиб бериш планларини муваффақиятли бажаришга кўмаклашмоқда.

(ТАСС).

Ажаб савдолар

„АРРАЧИЛАР“

Бағдод район электр тармоқлари назоратчиси Раҳмонали Содиқовнинг ишини ашула айтиб юриб бажариб қўядиган енгилгина вазифа деб бўлмайди. Лекин, ўзининг ишонч билан айтишича, у қадар оғир юмуш ҳам эмас. Айтайлик, у бирор хонадонга кириб келади, папкасини шошилмасдан очиб, шу уй эгасининг исми шарифини топади, кейин бўйнини чўзиб электр счетчигига қарайди. Абонент электр ҳақини тўғри тўлаганми, йўқми, аниқлайди. Баъзи хонадонларда эса унинг панд-насиҳат ёки дағдаға-дашномли овози ҳам эшитилиб қолади.

— Бай-бай-бай, — дейди у бошини лиқиллатиб. — Икки ярим ойдан бери тўламабсиз-ку! Нима, давлатнинг пулини еб кетмоқчи эдингизми? Бекорларни ўйлабсиз, тишингиз ўтмайди! Кишида виждон бўлиши керак. Тўлаб қўйинг. Эрта-индин келиб тўлов қоғозингизни кўраман.

Уй эгаси ҳижолатдан қизаради-бўзаради, манглайидан совуқ тер сизиб, узр сўрайди, энди бу аҳвол такрорланмаслигини айтиб, ялиниб-ёлворади.

Аммо, шу дақиқаларнинг ўзида назоратчи Раҳмонали Содиқовнинг хаёлида бошқа нарса кезаётган бўлади. «Ўн тўрт сўмлик электр энергияси ишлатибди, — ширин хаёл суради у, — шундан ўн сўми бизники. Чўғи сал бундайроқ. Лекин, барибир чакки эмас. Ахир тома-тома кўл бўлур, дейдилар-ку...»

У навбатдаги хонадон эшигини тақиллатади. Бўйнини чўзиб, счетчик рақамларига тикилади. «Оҳ-оҳ — дейди у бу гал севиниб. — Бу ердан икки червон унадиган бўлди. У қувончини яшириб, усталик билан қовоғини уяди ва уй эгасига дарҳол электр учун пул тўлаб квитанциясини кўрсатишни сўрайди.

Шундай қилиб десангиз, электр тармоқлари назоратчиси Р. Содиқов уйма-уй кезиб, унча-бунча одамларга ҳалолликдан, тўғриликдан «сабоқ бериб», кун пешиндан оғганда ўзининг қиёматли қадрдони Чуваланчи алоқа бўлими бошлиғи Лочин Исмоилов олдига илжайганча кириб келади. Лочин ҳам қувониб ўрнидан дик этиб туриб кетади:

— Оғизлари қулоқларида, ишлар яна бешми? — савол беради у ошнасига.

— Беш, дўстим, беш! Бугун иккимизнинг ҳам киссамизга беш червондан тушадиган бўлди! Хўш, каллам ишлар эканми? Чўнтагимда пул жарақ-жарақ юрсин деган ўғил бола дадил бўлиши керак!

Ҳурматли газетхонларга назоратчи Р. Содиқовнинг «дадиллик» ҳақидаги гаплари маъносини тўлароқ изоҳлаб бермоқ учун бундан бир-бир ярим йил муқаддам ҳар икки ҳамтовоқ ўртасида бўлиб ўтган бир сирли суҳбат ҳақида қисқача тўхталиб ўтишга тўғри келади. Ўшанда назоратчи Р. Содиқов Чуваланчи алоқа бўлими бошлиғи Л. Исмоиловнинг олдига кириб, кўзини сирли қисиб «лўнда-лўнда чойчақа ишлашни хоҳлайсизми?» — деб сўраб қолди. Буниси ҳам, «қайси тентак бундан юз ўгиради, қани айта қолинг», — деди қизиқиб. «Устоз» чойчақа ишлаш йўлларини бирма-бир баён этди. Чўнтак қаппайтириш йўллари қуйидагича эди: алоқа бўлими бошлиғи электр энергиядан фойдаланганлик учун хонадонлар томонидан пул тўланганлиги ҳақидаги квитанцияларни тўплаб назоратчига беради, у эса бу квитанциялардаги ўша пул миқдорини камайтириб, бошқа квитанция ёзади ва булар электр тармоқлари идорасига юборилади. Масалан, бирор абонент бир неча ой учун 27 сўм пул тўлаган бўлса, шундан 7 сўми янги, яъни сохта квитанцияда қайд этилади. 20 сўми ўртада арра бўлади... Буни ким суриштириб ўтирибди!

— Бунча осон-а! — чапак чалиб юборганди ўшанда алоқа бўлими бошлиғи Л. Исмоилов.

— Каллани ишлатиш керак, ука! — кўкрагини керганди назоратчи Р. Содиқов.

Шу тариқа икки оғайни «ишга» шўнғиб кетишди. Назоратчи Р. Содиқов папкасини қўлтиқлаб олиб, хонадонма-хонадон кезиб, электр ҳақи тўлашни унутиб қўйганларга дашном беради, ҳалоллик, тўғрилик ҳақида роса ваз ўқийди, кечки пайт эса ҳамтовоғи Л. Исмоиловга шивирлаб, «хўш, қанча ақча тушди?» деб савол беради. Бунга жавобан алоқа бўлими бошлиғи унинг олдига бир даста пул тўланганлиги қайд этилган абонент квитанцияларини қўяди. Р. Содиқовнинг «илми» худди шу жойда қўл келади. У бошлиқ хонасида столга мук тушиб олганча ҳақиқий квитанцияларни қалбакилаштиришга киришиб кетади. Бошқачароқ айтиладиган бўлса «30 сўм тўланди», деб ёзилган жойда «12 сўм тўланди», деган ёзув пайдо бўлади, квитанциянинг асли йўқотилиб, қалбакиси электр тармоқлари идорасига ғиз-ғиз жўнатиб туриламеради. Назоратчи чегириб қолган пул ўртада арра бўлаверади. Икки «азамат» ҳаш-паш дегунча давлат кассасига тушиши керак бўлган 1552 сўм 98 тийин пулни сув қилиб юборишади.

Шу ўринда ҳаққоний бир савол туғилади: давлат пули ҳисобига таралла-бедод қилиб юрган бу икки олғирнинг оёқ олишини кузатиб юрувчилар йўқмиди? Бор эди, албатта. Бағдод район алоқа бўлими бошлиғи У. Ҳайдаров, район электр тармоқлари идораси бошлиғи Қ. Аҳмадқуловлар айнан шунга даъват этилган масъул кишилардир. Аммо, улар ҳозир «Ўзимиз ҳам хайронмиз, наҳот туппа-тузук одамлар шунақа ҳунук ишга қўл уришса-я», деб ёқа тутиб туришибди. Ўйлаймизки, Фарғона область алоқа бўлими ҳамда электр тармоқлари идоралари хайронлик доирасидан ташқарига чиқиб, ўз тасарруфларидаги ташкилотларда кадрлар билан ишлашни яхшилаш юзасидан конкрет ва таъсирчан тадбирларни амалга оширадилар.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

СТУДЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
Сиртқи умумтехника факультетининг
КУЗГИ ИМТИҲОН СЕССИЯСИ
қуйидаги муддатларда ўтказилади:
II КУРС — 15 сентябрдан 25 сентябргача
III КУРС — 25 сентябрдан 5 октябргача.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/IX да **Дон Кихот,** 15/IX да **Севилья сартароши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/IX да **Ўн учинчи раис,** 15/IX да **Соқов рицарь.**

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти ва республика травматологлар жамияти институт болалар бўлими бошлиғи

Санъат Саидазимович ЮСУПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этадилар.

Тошкент халқ хўжалик институти коллективи халқ хўжалиги тармоқлари бўйича иқтисодий маълумотларни ҳисоблаш машиналари ёрдамида қайта ишлаш кафедрасининг катта ўқитувчиси А. А. Шомансуровага умр йўлдоши

Ёқубжон МУҲАММАДЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Телевидение

14 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ўсмирлар ижоди. 10.20 — Ўтни ўзимизга қаратамиз. Бадиий фильм. 2-серия. 11.35— Ҳужжатли фильмлар. 12.10 — Фильм-концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Тарих саҳифалари. 16.30 — Меҳнат чораги сабоқлари. 17.00 — Концерт. 17.30 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — Горнчилар, қаердасиз? 18.45—Фан ва турмуш. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Спорт ҳафталиги. 20.05 — Ўтни ўзимизга қаратамиз. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. — 22.00 — Футбол. Динамо (Минск) — Грассхопперс (Швейцария). Танаффус пайтида — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 13.40 — Немис тили. 11.05 — Тарих. 11.35 ва 12.40 — Биология. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Жамиятшунослик. 14.10 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 14.40 — А. Н. Островский. 15.25—Илмий-оммабоп фильм. 15.35 — С. Маршак. Ҳаёти ва ижоди. 17.00 — 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильм. 18.55 — Баскетбол. ЧССР — СССР. 19.35 — Концерт. 20.00 — Сиз яратган боғ. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Сиз бунга қодирсиз. 21.30 — Время. 22.00— Қорабайир изидан. Бадиий фильм. 23.15 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Мультфильм. 12.10 — Киножурнал. 12.30 — Рус адабиёти. 13.00— Асов кема. Бадиий фильм. 18.35 — Концерт. 19.00 — Хабар. 19.10 — Фильм-концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бизнинг замондошларимиз. 20.30— Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Қорақалпоғистон шолиси. 22.10 — Концерт. 23.00 — М. Байжиев. Суд маслаҳатга кетади. Телеспектакль.

15 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Горнчилар қаердасиз? 10.25 — Ўтни ўзимизга қаратамиз. Бадиий фильм. 3-серия. 11.45 — Ҳужжатли фильм. 12.05 — Қалбга яқин қўшиқлар. 12.45 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Қувноқ стартлар. 17.05 — Фан ва техника соҳасида Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари. 17.20 — Шахмат мактаби. 17.50 — Кузги этюд. 18.25 — Болгар халқ рақслари. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15— Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳовли тўйи, Бадиий фильм. 20.00 — Футбол. Спартак (Москва) — Хик (Финляндия). 20.45 — Футбол. Динамо (Киев) — Лаваль (Франция). 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — А. С. Пушкин. Капитан қизи. 10.05 ва 13.35 — Испан тили. 11.05 —Астрономия. 11.35 ва 12.40— Зоология. 12.00 — Оналар мактаби. 12.30 — Илмий оммабоп фильм. 13.05 — Тарих. 14.05— А. Фадеев. Ёш гвардия. 14.35 Империянинг емирилиши. Бадиий фильм. 17.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳаётга йўлланма. 19.15 — Баскетбол. СССР — ГФР. 20.00 — Танишинг: чет эл цирки. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Жиголо ва Жиголетта. Бадиий фильм. 22.45 — Адабий ўқиш.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 11.50 — Мўъжизалар оламига саёҳат. 12.30 — Зоология. 13.00 — Жиноят қидирув инспектори. Бадиий фильм. 18.10 — Момоқаймоқ. 18.30 — Ёшлик. 18.50 — Оталар ибрати — фарзандлар мероси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тирик хотирот. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Тоза қалб узра. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қизил бодрезак. Бадиий фильм.

Радио

14 СЕНТЯБРЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 11.25 — Куйлардан қўшиқларга. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Эстрада миниатюралари. 20.15 — Тошкентнинг олтин кузи. 20.50 — Биз қишлоқда яшаймиз. 21.10 — Хайрли тун. 22.30 — Ўтган йиллар ёзувлари.

15 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек Давлат телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамбли ижро этади. 9.30 — Халқ талантлари куйлайди. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малши. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Дутор тароналари. 19.25 — Юность Узбекистана. 20.15 — Тошкнтнинг олтин кузи. 20.50 — Болгария республика деб эълон қилинган кунга. 21.00— Ҳ. Ғулом. Шаҳрим шаънига. Радиокомпозиция. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Бахт ва меҳнат қўшиқлари.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 02158. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 212. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15